

Azərbaycan sənayesi xarici bazara çıxır

Prezident İlham Əliyev tərəfindən dünən açılan yüksək gərginlikli avadanlıqlar zavodunda 5 min 300 ədəd müxtəlif növ elektrotexniki avadanlıq istehsal ediləcək

Mayın 22-də Bakının Suraxanı rayonunda "ATEF Şirkətlər Qrupu"nın yüksək gərginlikli avadanlıqlar zavodunun açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib.

İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev şirkətlər qrupunun yaranması və fəaliyyəti barədə dövlət başçısına məlumat verdi. Bildirildi ki, "ATEF Şirkətlər Qrupu" innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqəbətbəylikli sənaye məhsulları istehsal edən müəssisələrdən biridir və son illərdə ölkədə sənayenin inkişafı sahəsində görülən işləri təcəssüm etdirir.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin müvafiq tapşırıqlarına uyğun olaraq həyata keçirilən iqtisadi islahatlar və iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi siyasəti nəticəsində iqtisadiyyatın bütün sahələrində olduğu kimi, sənayenin inkişafında da böyük uğurlar qazanılıb, yüzlərlə müasir sənaye müəssisəsi açılıb. 2017-ci ildə ötən ilə müqayisədə qeyri-neft sənaye məhsulları istehsalı 3,7 faiz artıb. Bu dinamika bu ilin birinci rübündə də davam edib, ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,9 faiz artıma nail olunub.

"ATEF Şirkətlər Qrupu"nın rəhbəri Talib Əliyev şirkətin

Əmircan qəsəbəsindəki Bakı Yağ Transformatorları Zavodu, Hövsandakı metal konstruksiya zavodu, Qaraxuxur qəsəbəsində iriqəbərtli transformatorlar və elektrotexniki avadanlıqlar zavodları barədə məlumat verdi. Bildirildi ki, dövlətin güzəştli kreditlərindən istifadə etməklə Qaraxuxur qəsəbəsində inşa olunan iriqəbərtli transformatorlar zavodu 2016-cı ildə Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə istifadəyə verilib, həmin ərazidə yüksək gərginlikli avadanlıqlar zavodunun təməli qoyulub.

Ümumi investisiya dəyəri 29,7 milyon manat olan zavodun yaradılmasına İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən 10 milyon manat güzəştli kredit ayrılıb. Bundan başqa, müəssisəyə nazirlik tərəfindən investisiya təşviqi sənədi verilib ki, nəticədə 4,2 milyon manat vəsaitə qənaət olunaraq investisiya kimi layihənin icrasına yönəldilib. Müasir texnologiyalar əsasında yaradılan bu zavod inkişaf etmiş ölkələrin istehsalı olan avadanlıqlarla təchiz edilib. Eyni zamanda, "ATEF Şirkətlər Qrupu"nın ümumi dəyəri 20 milyon manat olan iriqəbərtli transforma-

torlar və elektrotexniki avadanlıqlar və metal-konstruksiya zavodlarının yaradılmasına verilən 5 milyon manat güzəştli kredit vəsaitindən istifadə olunub və tam geri qaytarılıb.

Prezident İlham Əliyev yüksək gərginlikli avadanlıqlar zavodunu işə saldı.

Dövlət başçısı istehsal prosesi ilə tanış oldu.

Bildirildi ki, ümumi sahəsi 18 min kvadratmetr olan zavod 7 istehsal sahəsindən - bərk izolyasi-

ya, kabel və mis anod istehsalı, əritmə və ekstruziya, mexaniki emal, yığma və sınaq sahələrindən ibarətdir. Zavodda illik 5 min 300 ədəd müxtəlif növ elektrotexniki avadanlıqların, o cümlədən güc transformatorları üçün izolyasiya detalları, yüksək gərginlikli vakuum və eleqaz tipli açarlar, ayrırcılar, torpaqlayıcılar, ölçü transformatorları, kabelər və transformator bura-xılışında istifadə olunan digər hissələrin istehsalı mümkündür. Qeyd olundu ki, bu məhsulların istehsalı

üçün tələb olunan xammal və köməkçi detallar əvvəllər xarici bazarlardan alınır. Zavodun sınaq laboratoriyası da müasir səviyyədədir. Burada yerli mütəxəssislər beynəlxalq təcrübəyə əsaslanan intellektual biliklərdən istifadə edirlər. Yüksək gərginlikli avadanlıqlar zavodunun fəaliyyətə başlaması ilə transformator, yarımstansiya və digər elektrik avadanlıqlarının istehsalında yerli materiallardan istifadə olunması nəticəsində lokalizasiya səviyyəsi 70-90 faizə çatacaq ki,

bu da buraxılan məhsulların maya dəyərini aşağı düşməsinə, idxaldan asılılığın və ölkədən valyuta axınının qarşısının alınmasına səbəb olacaq. Zavodda 310 yeni iş yeri açılıb.

Diqqətə çatdırıldı ki, "ATEF Şirkətlər Qrupu" 2018-ci ildə 160 milyon dollar, o cümlədən ölkə daxilində 5 milyon dollar dəyərində, xarici ölkələrdə isə 155 milyon dollar dəyərində layihələrin həyata keçirilməsini qarşıya məqsəd qoyub. Xarici ölkələrdə layihələrin həyata keçirilməsi zamanı şirkətin istehsal etdiyi 95 milyon dollar dəyərində məhsulların ixracı nəzərdə tutulur. Hazırda şirkətlər qrupu xarici ölkələrdə nəzərdə tutulan bu layihələr üzrə dəyəri 100 milyon dollaradək olan tenderlərə iştirak edir.

Məlumat üçün deyək ki, 2017-ci ildə dünyanın aparıcı sınaq laboratoriyalarından olan İtaliyanın "CESI" laboratoriyasında "ATEF Şirkətlər Qrupu"nın yüksək gərginlikli avadanlıqlar zavodunda istehsal edilən 40 MVA və 145 kV-luq güc transformatoru, Niderlandda yerləşən "KEMA" laboratoriyasında isə zavodun istehsal etdiyi gücü 2500 kVA-ya qədər olan yağ

və quru tipli paylayıcı transformatorlar uğurla sınaqdan keçirilib, beynəlxalq sertifikatlar alınıb.

Dövlət başçısının sənayeləşmə siyasətinə uyğun olaraq, qeyri-neft sənayesinin şaxələndirilməsi, mövcud təbii və iqtisadi resursların döviyyəyə cəlb edilməsi, ənənəvi sənaye sahələri ilə yanaşı, yeni sənaye məhsulları istehsal sahələrinin yaradılması istiqamətində mühüm işlər görülür. Belə müəssisələrin yaradılması göstərir ki, ölkəmizin sənaye potensialının möhkəmləndirilməsi istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər uğurla davam edir. Dövlətin hər tərəfli dəstəyi ilə yaradılan bu müəssisələrin müasir texnologiyalardan istifadə yolu ilə istehsal etdiyi məhsulların ixrac coğrafiyası və həcmi isə il-dən-ilə artır. Belə ki, 2013-cü ildə 5 milyon dollar dəyərində məhsul ixrac olunduğu halda, 2017-ci ildə 27 milyon dollar dəyərində məhsul ixrac edilib. Bu ilin ilk dörd ayında isə 16 milyon dollar dəyərində məhsul ixrac olunub. Qeyd edək ki, hazırda "ATEF Şirkətlər Qrupu"nın müəssisələrində ümumilikdə 2400 nəfər işlə təmin olunub.

Sonda xatirə şəkl çəkdirildi.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti - 100

100 yaşlı Cümhuriyyətin 23 yaşlı naziri

Zəngin və keşməkeşli mübarizələrlə dolu, nəsilərlə nümünə olan bir ömür yaşamış Mustafa bəy Nadir ağa oğlu Vəkilov. O, Azərbaycanın milli istiqlal hərəkatının fəal iştirakçılarından olub. Xalq Cümhuriyyəti Parlamentinin üzvü kimi fəaliyyət göstərmiş, daxili işlər naziri vəzifəsində çalışmışdır.

Həmin dövrdə M.Vəkilov "Azərbaycan" qəzetinin redaksiya heyətinin də üzvü olmuşdur. Mustafa bəy Xalq Cümhuriyyətinin qurulması ərəfində, eləcə də onun 23 aylıq fəaliyyəti dövründə bütün gücünü və bacarığını dövlətçiliyin bərqərar olmasına, xalqın azadlığına həsr etmişdir.

Tarixdə yaşayıb-yaratmış görkəmli şəxsiyyətlərin tərcümeyi-halına baxdıqda onlarda oxşar cəhətlərin olduğunu görürsən. Moskvada, Sankt-Peterburqda və Avropanın digər şəhərlərində yüksək təhsil alan, xüsusi Qərb mədəniyyəti ilə yaxından tanış olan bu ziyalılar öz intellektual potensialı, millətinə sədəqəti ilə XX əsrin əvvəllərində gedən proseslərdə fəal iştirak etmiş, ictimai-siyasi xidmətləri ilə xalqın milli oyanışında misilsiz rol oynamışlar. M.Vəkilov da Vətənə, millətə xidmət missiyasında vahid bir amala - milli mənafehinin hər şeydən yüksəkə tutulmasına söykənmişdir. O, doğma yurduna qəlbən bağlı olsa da, ömrünün xeyli hissəsini qürbətdə yaşa-

mışdır. Sovetlər Azərbaycan torpağında öz hakimiyyətlərini qurduqdan sonra Cümhuriyyətin görkəmli siyasi xadimləri təqib edilir və cəzalandırılırdı. Zamanın bu gərbiş nəticəsində Mustafa bəy də öz vətəninə geri qayıtmaq məcburiyyətində qalmışdır.

Mustafa bəyin siyasi dünyagörüşünün formalaşmasında əmisi Məmmədraz Vəkilovun və yaxın qohumu Əlimərdan bəy Topçubaşovun böyük təsiri olmuşdur. O, 1917-ci ilin yazında Moskva Universitetini bitirib hüquqşünas diplomu ilə Bakıya qayıtmışdır. Az sonra Qafqaz müsəlmanlarının, həmin ilin yazında Kiyevdə professor Qrusevskinin başçılıq etdiyi qeyri-rus millətlərinin qurultaylarında iştirak etmiş, yayında isə Moskvada keçirilən Rusiya müsəlmanlarının qurultayına dəvət almışdır. Bütün bunlar Mustafa bəyin artıq siyasi aləmə tam daxil olduğunu təsdiqləmişdir.

İstiqlal ovqatı, hürryyət düşüncəsi...

1917-ci ildə ölkədə siyasi hadisələr sürətlə inkişaf edirdi və M.Vəkilov bu müəkkəb olayların mərkəzində idi. Ona artıq məsul vəzifələr etibar edilirdi. Belə ki, Əlimərdan bəy Topçubaşovun təqdimatına əsasən, xüsusi Qafqaziya komitəsi M.Vəkilovu Bakı quberniyası komissarının müavini təyin etmişdi. Gənc siyasətçi, eyni zamanda Rusiya parlamentinin Azərbaycanlı olan millət və-

kili statusunu daşıyırdı. Oktyabr ayında Mustafa bəy Bakıda keçirilən Müsavat Partiyasının I qurultayında MK-ya üzv seçilir. Noyabrda isə o, Zaqafqaziya Komissarlığında daxili işlər naziri Çxenkelinin məsləhətçisi vəzifəsini daşımağa başlayır. Bilgiyi, bacarığı, məntiqi təhlil gücü ilə seçilən siyasətçi paralel olaraq Seymədə müsəlman fraksiyasının üzvü kimi də çalışır.

1918-ci ilin mayında Azərbaycan öz istiqlalini elan edir. Bu zamana qədər Mustafa bəy etibarlı silahdaş kimi özünü doğrultaraq Əlimərdan bəy Topçubaşovun, Fətəli xan Xoyskinin, Nəsim bəy Yusifbəylinin və başqalarının böyük etimadını qazanmışdır. Həmin ildə o, artıq Xalq Cümhuriyyətində Daxiliyyə Nazirliyinin məsul işçisi kimi çalışmağa başlayır.

1918-ci ilin iyun ayında Mustafa bəy Vəkilov M.Ə.Rəsulzadənin başçılığı ilə İstanbul konfransına gedən nümayəndə heyətinin tərkibində məsləhətçi-ekspert olur. O, İstanbul şəhərində nümayəndə heyəti sədrinin bütün siyasi görüşlərinin təşkilatçısı olur və bu tədbirlərin hər birində iştirak edir. Azərbaycanlı nümayəndələr konfrans iştirakçıları ilə iqtisadi, siyasi, maliyyə və hərbi sahələrə aid danışıqlar aparır, müqavilələr bağlayırdılar. Almanıyanın, Türkiyənin, Avstriyanın, Bolqarıstanın, Macarıstanın və Qafqazın nümayəndələri konfransa qatılmışdılar.

Ardı 7-ci səh.

İslahatların səmərəliliyini təmin edən çevik və şəffaf idarəetmə strategiyası

Müasir dövrdə siyasi-ideoloji quruluşundan asılı olmayaraq, hər bir dövlətin inkişafa can atması, habelə bu niyyəti sağlam təməl üzərində gerçəkləşdirmək əzmi, ilk növbədə, onun zəngin dövlətçilik potensialı ilə şərtlənir. Azərbaycan xalqının dövlətçilik təfəkkürü əsrlərlə davam edən sosial-iqtisadi, siyasi proseslərin təsiri altında formalaşmış, milli psixologiyası, düşüncə tərzini konkret tarixi-mədəni mühitdə yeni keyfiyyətlər əxz etmişdir. Nəticə etibarilə xalqımız ötən əsrin əvvəllərində yaranmış tarixi şansdan səmərəli şəkildə bəhrələnməklə milli dövlətçilik idealını praktik şəkildə gerçəkləşdirə bilmişdir.

Azərbaycan Respublikası hələ 100 il əvvəl - 1918-ci il mayın 28-də müsəlman Şərqi qində müstəqilliyi elan edən ilk demokratik respublika kimi tarixə düşmüş, xalqımız qısa müddətdə müstəqillik idealına qovuşmuşdur. Obektiv səbəblər üzündən mövcudluğunu cəmi 23 ay qoruyub saxlaya bilmiş Cümhuriyyətin hüquqi, siyasi və mənəvi varisi olan Azərbaycan hazırda irs-varislik əlaqələri əsasında inamla inkişaf edir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin ön layihli davamçısı - Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev son 15 ildə yürütdüyü siyasətlə respublikamızın müstə-

qilliyini ilbəil gücləndirir, onun müasir, sivil, demokratik ölkə kimi tanınmasını, qarşıya qoyduğu strateji hədəflərə doğru inamla irəliləməsinə təmin edir.

Dövlət idarəçilik sisteminin siyasi varislik həm də kadrların seçilməsi və dəyərləndirilməsi ilə bağlı mütərəqqi ənənələrin qorunub saxlanılmasını nəzərdə tutur. Hələ 2003-cü ilin oktyabrında xalqın böyük etimadını qazanaraq prezidentlik səlahiyyətlərini icrasına başlamış cənab İlham Əliyev son 15 ildə ümummilli liderin kadr siyasətini inamla davam etdirib. Ötən illərdə "Mən hər bir Azərbaycanlının Prezidenti

olacağam" deyən cənab İlham Əliyev dövlət qulluqçularını daim xalqın maraq və mənafehinə uca tutmağa, tutduqları vəzifələri şəffəflə daşımağa çağırıb. Cənab İlham Əliyevin prezidentlik dövründə dövlət qulluğunun həyata keçirilməsi mexanizmləri təkmilləşdirilmiş, kadrların yenilənməsi prosesi mühüm mərhələyə daxil olmuş, fəaliyyətində yüksək intellekt, praqmatizm, sivil dəyərlərə istinad edən gənc nəslin nümayəndələri Azərbaycanca gedən proseslərin hərkətkverici qüvvəsinə çevrilmişlər.

Qloballaşma dövrü ümumən dünyada olduğu kimi, Azərbaycanda da bir çox dəyişikliklərə xarakterikdir. Bütün bunlar ölkə daxilində, bölgədə və daha geniş miqyasda baş verən proseslərə yeni, müasir, islahatçı baxış və idarəetmə formalarının tətbiqini aktuallaşdırır. Məhz bu səbəbdəndir ki, cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasətin əsas qayesini əhalinin gündəlik həyatının yaxşılaşdırılması, Azərbaycanın sosial-iqtisadi cəhətdən qüdrətlənməsi yönəlmış prak-

Ardı 5-ci səh.

Akademik Cəlal Əliyevin 90 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

2018-ci ilin iyun ayında Azərbaycanın görkəmli alimi, tanınmış ictimai xadim, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası-nın həqiqi üzvü, əməkdar elm xadimi, biologiya elmləri doktoru, professor Cəlal Əlirza oğlu Əliyevin anadan olmasının 90 ildiyi tamam olur.

Akademik Cəlal Əliyev fundamental araşdırmaları və elmi nailiyyətləri ilə Azərbaycanda biologiya elminin bir sıra yeni istiqamətlərini müəyyənləşdirmiş və onun aktual problemləri-nin həllinə sanballı töhfələr vermişdir. Alimin nəzəriyyə və təcrübənin vəhdətini daim əsas götürməklə qazandığı nəticə-lərin təbiiqi respublika iqtisadiyyatının inkişafı və məhsuldar-lığın yüksəldilməsi baxımından böyük əhəmiyyət kəşb etmiş-dir. Cəlal Əliyevin ölkədə bioloji müxtəlifliyin mühafizəsi və səmərəli istifadəsi strategiyasının işlənilib hazırlanmasında mühüm xidməti vardır. Yetirmələri dünyanın müxtəlif tədqiqat mərkəzləri və tədris ocaqlarında bu gün də uğurla çalışan alim mötəbər beynəlxalq elmi təşkilatlarla əlaqələrin qurulması və Azərbaycan elminin nailiyyətlərinin tanındılması üçün təqdirə-layiq işlər görmüşdür.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddə-sinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycanda biologiya el-minin inkişafında, müasir kadr potensialının formalaşdırılma-sında və ümumən elmin təşkilində uzunmüddətli ardıcıl fəali-yətini nəzərə alaraq akademik Cəlal Əliyevin 90 illik yubileyi-nin keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram**:

- Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Azərbaycan Res-publikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi ilə birlikdə akademik Cəlal Əliyevin 90 illiyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirsin.
- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 may 2018-ci il

Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi işçilərinin peşə bayramı münasibətilə bir qrup şəxsin təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddə-sinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycanda ətraf mühitin qorunmasında xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslər təltif edilsinlər:

“Tərəqqi” medalı ilə
Axundov Mehman Maqsud oğlu
Əhmədova Xanım Nutvəli qızı
Əsgərova Aybəniz İman qızı
İsmayilov Məhərrəm Həsən oğlu
Məmmədova Gülnarə Əjdər qızı
Mustafayev Səlim İbrahim oğlu
Sadıqov Zahir Valeh oğlu
Salahov İlham Abdulla oğlu
Səferov Oruc İsa oğlu
Vəliyev Rəfi Həbibullah oğlu
“Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə” medalı ilə
Səttar-zadə Rəsim İsrəfil oğlu
Yaqubova Solmaz Bala-ağa qızı
Zülfüqarova Vəfa Məhəmməd qızı.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 may 2018-ci il

Goranboy rayonunda xalça istehsalı emalatxanasının tikintisi, təchizatu və infrastrukturunun yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddə-sinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
1. Goranboy rayonunda xalça istehsalı emalatxanasının tikintisi, avadanlıq və dəzgahlarla təchizatu və infrastrukturunun yaradılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezi-dentinin 2018-ci il 22 yanvar tarixli 3593 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü”nün 1.49.5-ci yarımbəndində göstərilmiş məbləğin 2,0 (iki) milyon manatı “Azərxalça” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılırsın.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 may 2018-ci il

Azərbaycan Respublikasında ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində xidmətləri olan şəxslərə “Əməkdar mühəndis” fəxri adının verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddə-sinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycanda ətraf mühitin və təbii sərvətlərin qorunma-sında xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə “Əməkdar mühən-dis” fəxri adı verilsin:
Musayev Şahbəddin Cəbbar oğlu
Şirəliyev Sadiq Qəzənfər oğlu
Tayibov Rəhimbəy Tayıb oğlu.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 may 2018-ci il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Cənab Prezident!
Milli bayramınız 28 may - Respublika Günü münasibətilə zati-alinizə ən səmimi salamlarımı çatdırmaqdan böyük məmnunluq hissi duyuram. Qarşıdan gələn illərdə Sizə və Azərbaycan xalq-na firavanlıq və xoşbəxtlik arzulayıram.

Hörmətlə,
Üluyhəzrət II ELİZABET,
Böyük Britaniya və Şimali İrlandiyanın Kraliçası

Möhtərəm cənab Prezident!
Azərbaycan Respublikasının milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə zati-alinizi, eləcə də bütün xalqınızı səmimi qəlbədən təbrik edirəm.
Əmin olduğumu bildirirəm ki, İran İslam Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında müxtəlif sahələrdə inkişaf etməkdə olan əlaqələr hər iki ölkənin ali rəhbərliyinin siyasi iradə-si və səyləri sayəsində xalqlarımızın ortaq dəyərlərinə əsaslanaraq, daha da möhkəmlənəcək və genişlənəcəkdir.
Bu əlamətdar gündə Allah-taaladan zati-alinizə möhkəm cansağlığı və müvəffəqiyyətlər, Azərbaycan Respublikasının xalqına isə rifah və səadət arzulayıram.

Hörmətlə,
Həsən RUHANI,
İran İslam Respublikasının Prezidenti

Zati-aliləri!
Qardaşım İlham Heydər oğlu Əliyev!
Ölkənizin milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının xalqı və hökuməti adından, şəxsən öz adımdan zati-alinizə ən səmimi təbriklərimi çatdırıram. Sizə möhkəm cansağlığı və xoşbəxtlik, qardaş Azərbaycan hökumətinə və xalqına davamlı inkişaf və rifah arzu edirəm.

Zati-alinizə hörmət və ehtiramla,
Qardaşınız
Salman bin Əbdülməziz Al SəUD,
İki Müqəddəs Ocağın Xadimi, Səudiyyə Ərəbistanının Kralı

Hörmətli cənab Prezident!
Azərbaycanın milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə Si-zi Xorvatiya Respublikasının vətəndaşları adından və şəxsən öz adımdan səmimi qəlbədən təbrik edir, ölkənizin və xalqınızın firavan-lığı üçün ən xoş arzularımı bildirməkdən məmnunluq hissi duyuram.
Xorvatiya Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında son illər ərzində çox gözəl münasibətlər formalaşib. Ölkələrimiz arasında mövcud olan bu dostluq və tərəfdaşlıq münasibətləri ikitərəfli və qlobal əhəmiyyətə malik dialoq və əməkdaşlıq münasibətlərinin daha da dərinləşməsinə əlavə təkan verəcək. Əminəm ki, bir çox sahələrli ehatə edən əməkdaşlığımız xalqlarımız arasında qarşılıqlı an-laşma və dostluq münasibətləri naminə bundan sonra da möhkəm-lənməkdə davam edəcək.

Sizinlə bu ilin sentyabr ayında Xorvatiya Respublikasına planlaşdırduğınız səfəriniz zamanı görüşməyi səbirsizliklə gözlə-yirəm. Əminəm ki, bu səfər dostluq münasibətlərimizin və Xorva-tiya ilə Azərbaycan arasında mövcud olan hərtərəfli münasibətlə-rin qarşdakı dövrdə daha da güclənməsinə əlavə stimül verəcək.
Cənab Prezident, xahiş edirəm ən yüksək ehtiramımı qəbul edin.

Hörmətlə,
Kolinda Qrəbar-KİTAROVIÇ,
Xorvatiya Respublikasının Prezidenti

Zati-aliləri!
Milli bayramınız - Respublika Günü münasibətilə zati-alinizi və Azərbaycan xalqını Hindistan hökuməti və xalqı adından, şəx-sən öz adımdan səmimi qəlbədən təbrik edirəm.
Hindistan ilə Azərbaycan arasında tarixi əlaqələrə və inkişaf edən ikitərəfli əməkdaşlığa əsaslanan səmimi dostluq münasibət-lərinin mövcud olduğunu qeyd etməkdən məmnunluq duyuram. Həqiqətən əlamətdar haldır ki, uzunömürlü dostluq münasibətlərim-iz illər ərzində bir çox sahələrdə möhkəmlənib və dərinləşib.
Zati-aliləri, bu xoş fürsətdən istifadə edərək Sizə möhkəm cansağlığı, dost Azərbaycan xalqının firavanlığı naminə ali dövlə-ti fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

Möhtərm Prezident, ən yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,
Ram Nat KOVİND,
Hindistan Respublikasının Prezidenti

Hörmətli cənab Prezident!
Milli bayramınız - Respublika Günü münasibətilə zati-alinizə ən xoş təbriklərimi çatdırıram.
Bu xoş fürsətdən istifadə edərək Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, Azərbaycan xalqına isə firavanlıq arzu edirəm.

Hörmətlə,
Karl QUSTAV,
İsveçin Kralı

Hörmətli İlham Heydər oğlu!
Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizə təbrik edirəm. Ölkənizin sürətli inkişafını müsa-hidə edtikcə Sizin gündən-günə gözəlləşən paytaxtınıza heyran oluram, Azərbaycan xalqının növbəti dəfə öz ölkəsinin rəhbərini tam-amilə düzgün seçməsinin səbəbini anlıyıram.
İlham Heydər oğlu, mən səmimi və açıq danışan insanam. Nə düşünürəmsə, onu da yazıram. Dünyanın ən gözəl və müasir pay-taxtlarından birinə çevrilmiş Bakını görəndən sonra şadam ki, Hey-dər Əliyevin Azərbaycanın gözəl gələcəyi barədə arzuları həyata keçirilir. Geniş yayılmış və o qədər də yaxşı mənada işlənilməyən bir ifadə var - “Moskvanın əli”. Lazım verin, başqa bir ifadədən isti-fadə edim və onu ən yaxşı mənada işlədim - “Bakının əli”. Parisdə Versal sarayının parkındakı mədəniyyət abidələrinin və Luvrda İslam incəsənəti şöbəsinin bərpasında “Bakının əli”. Berlin şəhərinin bərpası işlərində “Bakının əli”. Romada, Kapitoliya muzeylərində “Filosoflar zalı”nın bərpasında “Bakının əli”. Bakıda olarkən mən təkcə şəhərin diqqətli, insanların da gözəlləşdiyini gördüm. Onlar da-ha qəşəng görünür. Səliqəli geyinin insanlar müasir avtomobil-lərdə vələhəddi yollarda və nadir körpülərdə gəzirlər.

Mən, 50 ildən çox iş təcrübəsi olan kinematografçı kimi, han-sı ölkədə olsam, həmin ölkədə həqiqi kinonun olub-olmaması ilə maraqlanıram. Dünyanın bir sıra ölkələrində oxuyan, rəqs edən insanlar görmüşəm. Lakin tamaşaçıni valeh edən əsl kino heç də bütün ölkələrdə yoxdur. Mən şadam ki, Azərbaycanda belə kino var! Aprelin axırlarında Bakıda mənə tamaşa etmək xoşbəxtliyi nəşib olmuş Heydər Əliyev haqqında film məni buna inandırdı. Bu film məni valeh etdi! Rusiyada hamı kimi, mən də Heydər Əli-yevi görkəmli dövlət xadimi, yeni Azərbaycan dövlətinin banisi ki-mi tanıyırdım. Heydər Əliyevin həyatının bu filmdə bəhs edilən,

Görüşdə Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin (DIM) yerinə yetirilməsində MAPS Missiya (Aktuallaşdırma, Sürətləndir-mə və Siyasətə Dəstək) çərçi-vesində müəyyən edilmiş sürətləndirici tədbirlərin həyata keçirilməsi istiqamətində DIM-lər üzrə Əlaqələndirmə Şurasının göstərdiyi səylərə BMT İnkişaf Programının davamlı dəstəyi müzakirə edilib. Baş nazirin müavini Əli Əhmədov bildirib ki, Azər-baycan hökuməti öz vəzifələrinə kifayət qədər məsuliyyətlə yanaşır. Prezident İlham Əliyevin 2016-cı il 6 oktyabr tarixli fər-manı ilə Azərbaycan Respubli-kasının Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurası yaradılıb və şüranın daimi əsas-ları fəaliyyət göstərən katibliyi formalaşib. Azərbaycan hökuməti Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərindən irəli gələn vəzifələri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri!
Milli bayramınız - Respublika Günü münasibətilə Sizi səmimi qəlbədən təbrik edirəm. Cənab Prezident, Sizə və Azərbaycan xalqına xoş arzularımı bildirir və ölkənizə tərəqqi diləyirəm.

Derin hörmətlə,
Norveçin Kralı V Harald

Zati-aliləri!
Azərbaycanın milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə Sizə, Azərbaycan Respublikasının hökumətinə və xalqına Avstra-liya hökuməti və xalqı adından ən səmimi arzularımı çatdırıram.
Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Sizi təbrik edirəm.
Avstraliya ilə Azərbaycan arasında səmimi dostluq münasi-bətləri mövcuddur. Avstraliyanın beynəlxalq inkişaf və Sakit okean əməkdaşlığı naziri, senator Konçetta Fierravanti-Uellsin 2017-ci ilin iyun ayında dövlətlərimiz arasında ikitərəfli münasi-bətlərin qurulmasının 25 illiyini qeyd etmək üçün Bakıda səfərdə olmasını məmnunluqla xatırlayıram.

Avstraliya Azərbaycanın suverenliyini və ərazi bütövlüyünü həmişə qətiyyətlə dəstəkləyib və biz gələcəkdə də bu dəstəyi-mizi davam etdirəcəyik. Mən həmçinin bu il müstəqilliyinin 100 illi-yini qeyd edən Azərbaycan dövlətini təbrik edirəm.
Ölkələrimiz arasında parlamentlər səviyyəsində və siyasi münasibətlər sahəsində çox sıx əməkdaşlıq mövcuddur. Əminəm ki, xüsusilə dövlətinizin öz iqtisadiyyatının şəxələndirilməsi istiqamətində səylər göstərməkdə maraqlı olduğu bir dövnmədə qarşı-dakı illərdə Avstraliya ilə Azərbaycan arasında ticarət və investi-siya qoyuluşu sahələrində əməkdaşlığımızı daha da artırma bilirik.
İnanıram ki, ölkələrimiz arasında mövcud olan dostluq münasi-bətləri növbəti illərdə də inkişaf edəcəkdir.

Hörmətlə,
Piter KOSQROV,
Avstraliya İttifaqının General-Qubernatoru

Zati-aliləri, cənab Prezident!
Azərbaycanın milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə zati-alinizi Livan xalqı adından və şəxsən öz adımdan səmimi qəlbədən təbrik edir, Sizə xoşbəxtlik və uğurlar, Azərbaycan xalqı-na isə rifah arzulayıram.

General Mişel AUN,
Livan Respublikasının Prezidenti

Cənab Prezident!
Azərbaycan Respublikasının milli bayramı - 28 may - Respublika Günü münasibətilə Sizi Qabon xalqı və hökuməti adından, şəxsən öz adımdan səmimi qəlbədən təbrik edirəm.
Zati-aliləri, Qabon Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında mövcud dostluq münasibətlərinin yüksək səviyyədə ol-masından məmnunluğumu bildirmək istərdim.
Bu xoş fürsətdən istifadə edərək ölkələrimiz arasında səmərəli əməkdaşlığın inkişafı, xalqlarımızın maraqları naminə Sizinlə birgə işləmək arzumuz bir daha ifadə etməkdən məmnunam.
Cənab Prezident, ən yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,
Əli Bonqo ONDİMBA,
Qabon Respublikasının Prezidenti

Zati-aliləri.
Ölkənizin milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə zati-alinizi və Azərbaycan xalqını səmimi qəlbədən təbrik edirəm. Zati-aliləri, Sizə Uca Allahdan möhkəm cansağlığı və xoşbəxtlik, Azərbaycan xalqına isə tərəqqi və rifah diləyirəm.
İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Azərbaycan Respublikası ilə sıx əlaqələrli, ölkənizin İOT-ə dəstəyini, təşkilatın yaradılmasının məqsədi olan islam həmrəyliyinin təbliğində rolunu yüksək qiymətləndirir. Əmin ola bilərsiniz ki, İslam Əməkdaşlığı Təşkilatı üzv ölkələr arasında birgə dəyərləri təbliğ etmək, qarşılıqlı əməkdaşlı-ğı gücləndirmək üçün səylərini bundan sonra da davam etdirəcək.
Əminəm ki, zati-aliniz üzv ölkələrin xalqları arasında əməkdaşlığın və islam həmrəyliyinin möhkəmləndirilməsinə dəstəyini və töhfələrini bundan sonra da əsirgəməyəcəkdir.
Cənab Prezident, ən yüksək ehtiramımı və hörmətimi qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Gardaşınız
Yusif bin Əhməd əl-USEYMIN,
İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Baş katibi

Zati-aliləri!
Ölkənizin milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə zati-alinizə ən səmimi təbriklərimi çatdırıram. Sizə möhkəm cansağ-lığı və xoşbəxtlik, qardaş Azərbaycan hökumətinə və xalqına da-ha böyük inkişaf və rifah arzu edirəm.

Zati-alinizə hörmət və ehtiramla,
Məhəmməd bin Salman bin Əbdülməziz Al SəUD,
Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının vələhdi, Baş nazirnin müavini, müdafiə naziri

Rusiyada məlum olmayan səhifələri sayəsində mən həqiqətən nadir bir şəxsiyyət gördüm! Filmi bizdə, Rusiyada çox məşhur olan və hörmət bəslənen Vəqif Mustafayev çəkib. O, dünya kine-matoqrafında da çoxsaylı beynəlxalq festivalların mükafatlarının sahibi kimi məşhurdur. Vaqifin filmi məni - 70-dən çox filmin müəllifini ele ilk kadrlardan cəlb etdi. Bu filma baxdıqca həmin əsərin qəhrəmanına o dərəcədə yaxınlıq hiss etdim ki, filmin so-nuna qədər ona görə həyəcan keçirirdim. Onun düşmənləri mə-nim düşmənlərim, onun qələbələri mənim qələbələrim oldu.

Düşünürəm ki, bu filmin bütün gələcək tamaşaçıları onların milli mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, özlərini filmin qəhrəmanına bən-zədəcəklər. Ona görə ki, bu filmin ağıllı, nəcib, igid və cəldedic qə-rəmanı ölkənin təhlükəsizliyinin keşiyində qətiyyətlə dayanmaqla bə-rabər, həm də günahsız insanların xilas edir. Yeri təəccübləndir, Vaqifin ssenarisi belə də adlanırdı - “İnsanları xilas etməyə gəlirəm”. Məni sevindirən bu oldu ki, filmin ərəsyə gəlməsində Rusiyanın çoxsaylı məş-hur kino xadimləri və tanınmış aktyorlar məmnunluqla iştirak edib-lər. Bu film özünü yüksək bədi və texniki səviyyəsinə görə, heç şüb-həsiz, dünya səviyyəli kinematograf əsəridir. Buna görə də əşidənə ki, Hollivud bu filmin yaradılmasına qoşulub, əsla təəccüblənmədim.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, bu film Sizin rəhbərlik etdiyiniz ölkənin həyatının bütün sahələrində, o cümlədən incəsənətdə də qazandığınız nailiyyətlərin daha bir parlaq sübutudur.

Hörmətlə,
Aleksandr BORODYANSKI,
kinodramaturq, kinorejissor, Rusiya Kinematografiya Sənəti və Elmləri Akademiyasının vitse-prezidenti, Rusiyanın əməkdar incəsənət xadimi, RSFSR-in və Rusiya Federasiyasının Dövlət mükafatları laureatı

manı ilə Azərbaycan Respubli-kasının Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurası yaradılıb və şüranın daimi əsas-ları fəaliyyət göstərən katibliyi formalaşib. Azərbaycan hökuməti Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərindən irəli gələn vəzifələri

Möhtərəm cənab Prezident!
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərinin ic-rasına başlamağınız münasibətilə Sizi Slovakiya Respublikası-nın vətəndaşları adından və şəxsən öz adımdan təbrik edirəm.
Ümid edirəm ki, Slovakiya ilə Azərbaycan arasında dostluq münasibətləri gələcəkdə də ölkələrimizin vətəndaşlarının rifahı naminə inkişaf edəcəkdir.

Hörmətli cənab Prezident, Sizin ölkənizə və onun bütün və-təndaşlarına sülh, firavanlıq və demokratik vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu yolunda uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,
Andrey KİSKA,
Slovakiya Respublikasının Prezidenti

Zati-aliləri!
Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyi-niz münasibətilə Sizə təbrik edirəm. Cənab Prezident, Dünya Sə-hiyyə Təşkilatının Azərbaycanla əməkdaşlığını insanların sağ-lamlığı, eləcə də onların milli və qlobal səviyyədə əmin-amanlığı naminə daha da möhkəmləndirmək barədə niyyətinizi Sizə bir da-ha bəyan etməkdən şərəf hissi duyuram.

Böyük məmnuniyyətlə bildirmək istəyirəm ki, bu il iyulun 4-dən 6-dək Sizin ölkənizə səfər edəcəyəm və bu səfər zamanı Si-zinlə görüşməkdən böyük şərəf hissi duyacağam. Rəhbərlik etdi-yin təşkilat ölkənizin Xarici İşlər, Səhiyyə nazirlikləri, Azər-baycan Respublikasının Birləşmiş Millətlər Təşkilatındakı (BMT) dai-mi nümayəndəliyi, Dünya Səhiyyə Təşkilatının Avropa regional ofisi və ölkənizdəki ofisi ilə Azərbaycan və Dünya Səhiyyə Təş-kilatı üçün qarşılıqlı faydalı olan proqramın işlənilib hazırlanmasın-da və gözlədiyi nəticələrin əldə olunması istiqamətində sıx əməkdaşlıq edəcək. İyul ayında Sizinlə görüşməyi səbirsizliklə gözləyirəm.

Zati-aliləri, xahiş edirəm ən yüksək ehtiramımı qəbul edin.

Hörmətlə,
Tedros Adxanom QEBREYESUS,
Dünya Səhiyyə Təşkilatının baş direktoru

Zati-aliləri, cənab Prezident!
Sizin yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçil-məyiniz xəbəri məni çox sevindirir. Bu xoş fürsətdən istifadə edərək Sizi inamlı qələbənz münasibətilə təbrik edirəm.
Azərbaycanın və Avstriyanın nəqliyyat, o cümlədən innova-siya və informasiya texnologiyaları sahəsində ortaq maraqları var. Əminəm ki, ölkələrimiz arasında bu sahələrdə mövcud olan uzunmüddətli əməkdaşlığımızı gələcəkdə daha da inkişaf etdi-rəcəyik.
Ölkələrimiz arasında infrastruktur texnologiyaları sahəsində əməkdaşlığımızdan çox məmnunam. Bu sahədəki tərəfdaşlığımı-zı Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Tex-nologiyalar Nazirliyi ilə Avstriya Respublikasının Federal Nəqliyyat, İnnovasiya və Texnologiya Nazirliyi arasında nəqliyyat, inno-vasiya və informasiya texnologiyaları sahəsində imzalanmış əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu çərçivəsində daha da inkişaf etdirmək niyyətindəyik.

Hörmətlə,
Norbert HOFER,
Avstriyanın federal nəqliyyat, innovasiya və texnologiya naziri

Cənab Prezident!
Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi ərəfəsində keçirilən prezident seçkilərində inamlı qələbənz münasibətilə Sizi Fran-sa Milli Assambleyasının Fransa-Azərbaycan dostluq qrupunun üzvləri adından təbrik etməkdən məmnunluq duyuram.
Əminlik ki, prezidentliyiinizin döndürücü dönəmində Azər-baycan Respublikası ilə Fransa Respublikası arasında bütün sahə-lərdə, o cümlədən ümumi təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi, terrorizmə qarşı mübarizə, Dağılıq Qarabağ münakaşəsinin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri çərçivəsində həlli yollarının axtarılması, gələcək strateji tərəfdaşlığa dair sazlş çərçivəsində Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında əlaqələrin genişləndiril-məsi, sərmayə qoyuluşunun və enerji mübadiləsinin, ikitərəfli mədəni əlaqələrin inkişafı, frankofoniyannın təbliği və digər istiqamətlərdə dostluq münasibətləri daha da güclənəcək.
Cənab Prezident, ən dərin ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,
Pyer Alen RAFAN,
Fransa Milli Assambleyasının Fransa-Azərbaycan dostluq qrupunun rəhbəri

Cənab Prezident!
Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyi-niz münasibətilə Sizə Fransa Beynəlxalq Şirkətlər Hərəkatı (MEDEF International) adından təbriklərimi çatdırmaqdan məmnunluq və şərəf duyuram.
Fransa biznes konfederasiyasını və ikitərəfli əsasda xaricdə fəaliyyət göstərən özəl sektorun 70 faizini təmsil edən MEDEF International Fransa ilə Azərbaycan arasında iqtisadi-ti-cari əlaqələrin genişlənməsinə, həmçinin ölkələrimizin biznes dairələrinin yaxınlaşmasına hər zaman töhfə vermişdir.
MEDEF International və Fransa özəl sektoru Azərbaycanda çoxlu sayda biznes imkanlarının mövcudluğuna, Sizin hökumətin dəyənliqi inkişafı dəstəkləmək və birgə inkişafa təkan vermək imkanlarına inanır.
Sizə prezidentliyiinizin yeni dönəmində uğurlar arzu edirik. Fransaya səfər edəcəyiniz təqdirdə Sizi MEDEF Internationalda salamlamağa çox şad olar və bundan şərəf duyuruq.

Cənab Prezident, bir daha Sizə yüksək ehtiramımı bildirirəm. Mən Sizi MEDEF-də salamlamaqdan şərəf duyacağam. Fran-sa şirkətləri Sizin bəxşələrinizə və güclü liderliyiñizə hər zaman yüksək qiymət verir.

Hörmətlə,
Xanım Mari-Anj DÖBON,
MEDEF-in biznes şurasının prezidenti və SUEZ qrupunun baş direktorunun müavini

hayata keçirmək üçün bütün qüvvələrini seferbar edib və Baş nazirin müavininin Milli Əlaqələndirmə Şurasına sədr təyin olunması bu məsələyə olan diqqətin göstəricisidir. Milli Əlaqələndirmə Şurası qı-sa vaxt ərzində bir çox mühüm işlər görüb.
Baş nazirin müavini diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan qlobal əməkdaşlıqlara çox böyük əha-miyyət verir. Bu cür əməkdaşlıq-ların möhkəmləndirilməsi əsas məqsəd və vəzifələrdəndir.
Görüş zamanı Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlərin reallaşmasında BMT-nin Azər-baycandakı rezident əlaqələndirici və ofisinin verdiyi dəstək qeyd edilib. Bildirilib ki, yaranan səmərəli əməkdaşlıq modeli tədbirlərin həyata keçiril-məsinə çox ciddi dəstəkdir.
BMT-nin İnkişaf Programı-nın Avropa və MDB ölkələri üz-rə Regional Ofisinin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üzrə Qrupu-nun rəhbəri Corc Buma Daya-nıqlı İnkişaf Məqsədlərinin hə-yata keçirilməsi istiqamətində daim Azərbaycan dəstək ola-caqlarını deyib, səmərəli tərəf-daşlıqdan məmnunluqlarını ifadə edib.

Azərbaycan - Serbiya əməkdaşlığı uğurla davam edir

Serbiya Prezidenti Aleksandr Vuçiçin Azərbaycana rəsmi səfəri

Ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət

Azərbaycan Respublikasında rəsmi səfərdə olan Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandr Vuçiç mayın 22-də Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın ümummilli lideri, müasir müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu

Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla anıb, məzarı önünə əkil qoyub. AZƏRTAC xəbər verir ki, ali qonaq görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsini yad edib, məzarı üzərinə tər güllər düzüb.

Serbiya Prezidenti Aleksandr Vuçiç Milli Məclisdə olub

Baş naziri kimi də Milli Məclisdə olduğunu xatırladı. Ölkələrimiz arasında əlaqələrin tarixindən danışan Milli Məclisin Sədri münasibətlərimizin yeni müstəvidə inkişaf etdiyini bildirib. Vurğulayıb ki, ölkələrimiz bir-birinin ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir. Oqtay Əsədov iki ölkə arasında iqtisadi əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi üçün yaxşı potensialın olduğunu söyləyib.

O, ölkələrimiz arasında imzalanmış sənədlərin ikitərəfli münasibətlərin hüquqi bazasını təşkil etdiyini bildirib. Azərbaycan-Serbiya parlamentlərarası əlaqələrindən danışan Milli Məclisin Sədri dostluq qruplarının fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib. O, beynəlxalq qurumlardakı əməkdaşlığın da razılıq doğurduğunu söyləyib.

Prezident Aleksandr Vučić dost ölkələr olan Azərbaycan ilə Serbiya arasında əlaqələrin inkişafından məmnunluğunu bildirib. Ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin daha da genişlənməsi üçün böyük potensial olduğunu deyən Serbiya Prezidenti bu istiqamətdə lazımı addımların atıldığını diqqətə çatdırıb.

Serbiya dövlətinin başçısı qeyd edib ki, ölkəsi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsində hər zaman Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstəkləyəcək. O, Serbiyanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi məsələsində göstərdiyi dəstəyə görə Azərbaycana təşəkkürünü bildirib. Vurğulayıb ki, Serbiya da hər zaman Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, suverenliyini dəstəkləyəcək.

Ali qonaq ölkəmizi uğurla reallaşdırdığı böyük layihələrə görə təbrik edib.

Foto F.BAĞIROVUNDUR

Şəhidlərin xatirəsinə ehtiram

Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandr Vuçiç mayın 22-də Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, burada Serbiya Prezidentinin şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Prezident Aleksandr Vuçiç Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının məzarlarını ziyarət etdi.

Serbiya Prezidenti "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əkil qoydu. Müdafiə Nazirliyinin əlahiddə nümunəvi orkestrinin ifasında Serbiyanın və Azərbaycanın dövlət himnləri səsləndi.

Bakının mənzərəsini seyr edən ali qonağa Şəhidlər xiyabanının tarixi və şəhərimizdə görülən abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verildi.

İşgüzar görüş

Serbiya Prezidenti Aleksandr Vuçiçin Azərbaycana rəsmi səfəri çərçivəsində mayın 22-də İqtisadiyyat Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan-Serbiya işgüzar görüşü keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə rəsmi şəxslərlə yanaşı, Azərbaycanın kənd təsərrüfatı, tikinti, qida sənayesi, turizm, maşınqayırma, bankçılıq, İKT və sair sahələrdə fəaliyyət göstərən şirkətlərinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Serbiya Prezidentini və nümayəndə heyətini salamlayan iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev Azərbaycan-Serbiya əlaqələrinin strateji əməkdaşlığı, dostluq və qarşılıqlı hörmət prinsiplərinə əsaslandığını söyləyib. O, Azərbaycan və Serbiya dövlətlərinin başçıların əməkdaşlığının inkişafına böyük əhəmiyyət verdiyini vurğulayıb. Bildirilib ki, Serbiya Prezidentinin səfəri zamanı imzalanmış sənədlər ölkələrimiz arasında müqavilə-hüquq bazasının genişlənməsinə və əlaqələrin daha da inkişafına öz töhfəsini verəcək.

İşgüzar dairələrin iştirakı ilə keçirilən tədbirlərin iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişlənməsində əhəmiyyətini qeyd edən nazir Şahin Mustafayev biznes təşəbbüslərinin stimullaşdırılması baxımından bugünkü işgüzar görüşün yeni əməkdaşlıq imkanlarının yaranmasına, mövcud əlaqələrin və ticarət əməkdaşlığının genişlənməsinə müsbət təsir göstərəcəyini bildirib.

Nazir Azərbaycanın "Azvırt" şirkətinin Serbiyada yol tikintisini həyata keçirdiyini qeyd edib, əməkdaşlıq imkanlarına dair fikirlərini bölüşüb.

Serbiya Prezidenti Aleksandr Vuçiç Azərbaycana səfərindən məmnunluğunu ifadə

edib. O, səfəri çərçivəsində Azərbaycanla daha yaxından tanış olmaq üçün yaratdığı imkanlara görə Prezident İlham Əliyevə təşəkkür edib. Serbiyanın Azərbaycanla əlaqələrin genişləndirilməsinə önəm verdiyini, iki ölkə arasında iqtisadi əməkdaşlığın inkişaf etdiyini vurğulayan Prezident iqtisadi əlaqələrin yüksək səviyyəli siyasi münasibətlər səviyyəsinə qalxması üçün imkanları diqqətə çatdırıb.

Qeyd olunub ki, səfəri zamanı imzalanmış sənədlər, o cümlədən strateji tərəfdaşlıq üzrə Birgə Fəaliyyət Planı ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafına öz töhfəsini verəcək. Azərbaycanın Serbiyada yol tikintisini həyata keçirmiş "Azvırt" şirkətinin fəaliyyətini müsbət qiymətləndirən dövlət başçısı bu işin ölkəsinin digər regionlarında da davam etdirilməsinin önəmini qeyd edib. O, "Azvırt"ın Azərbaycan biznesini Serbiyada yüksək səviyyədə təqdim etdiyini vurğulayıb.

Serbiya iqtisadiyyatı barədə məlumat verən Prezident Aleksandr Vuçiç Azərbaycan iş adamlarını Serbiyada layihələr həyata keçirməyə, ölkəsinin investisiya mühitindən yararlanmağa dəvət edib. Bildirib ki, Serbiyaya gələn turistlərin sayı ildən-ilə artır, Belqrad hotel tikintisi, kurort turizminin inkişafı, eləcə də nəqliyyat-tranzit, kənd təsərrüfatı, sənaye, turizm və sair sahələrdə əməkdaşlıq üçün geniş imkanlar var.

Sonra Serbiya Prezidenti Aleksandr Vuçiç Azərbaycan şirkətlərinin nümayəndələrinin Serbiya iqtisadiyyatı, əməkdaşlıq imkanları ilə bağlı suallarını cavablandırıb. Serbiya Prezidentinin müşaviri Danilo Sisiçin ölkəsindəki biznes mühiti barədə məlumat verib.

Serbiya Prezidentinə Azərbaycan Dillər Universitetinin fəxri doktoru diplomu təqdim edilib

Mayın 22-də Azərbaycan Dillər Universitetində Serb Dili və Mədəniyyəti Mərkəzinin açılışı, Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandr Vuçiçə bu ali məktəbin fəxri doktoru diplomunun təqdim edilməsi mərasimləri keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Prezident Aleksandr Vuçiç Azərbaycan Dillər Universitetinin rektoru akademik Kamal Abdulla ilə görüşüb. Görüşdə Azərbaycan ilə Serbiya arasında əlaqələrin inkişafından məmnunluq ifadə edilib.

Sonra Azərbaycan Dillər Universitetində Serbiya Dili və Mədəniyyəti Mərkəzinin açılışı olub.

Serbiya Prezidenti mərkəzin rəmzi açılışını bildiren lenti kəsib, burada yaradılan şəraitlə tanış olub. Dövlət başçısı mərkəzə xatirə hədiyyəsi təqdim edib.

Daha sonra universitetin akt zalında Serbiya Prezidentinə bu ali təhsil ocağının fəxri doktoru diplomunun təqdim edilməsi mərasimi keçirilib.

Universitetin tələbələrinin ifasında Serbiyanın dövlət himni səsləndirilib.

Mərasimdə çıxış edən rektor Kamal Abdulla Serbiya Prezidentinin Azərbaycandan dostu kimi tanıdığını

bildirib. "Əlamətdar hadisədir ki, universitetimizin elmi şurasının qərarı ilə Serbiya Prezidenti Aleksandr Vuçiçə Azərbaycan Dillər Universitetinin fəxri doktoru adı verilib" - deyən rektor Serbiya Prezidentini təbrik edib.

Kamal Abdulla xatırladı ki, bu yaxınlarda Belqrad Universitetində Azərbaycan Dili və Mədəniyyəti Mərkəzi açılıb və Azərbaycan Dillər Universitetinin nümayəndə heyəti mərasimdə iştirak edib. Biz də Azərbaycan Dillər Universitetində çoxdan hazırlanan bir layihəni - Serb Dili və Mədəniyyəti Mərkəzinin açılışını məhz dövlət başçısı Aleksandr Vu-

çiçin ölkəmizə rəsmi səfəri zamanı reallaşdırdı. Rektor əmin olduğunu bildirib ki, həm Belqrad Universitetindəki Serb Dili və Mədəniyyəti Mərkəzi serbiyalı və azərbaycanlı gənclərin yaxınlaşmasına, mütəxəssislərimizin birgə layihələrdə iştirakına, universitetlərimiz arasında əlaqələrin genişlənməsinə əlverişli şərait yaradacaq.

Azərbaycan xalqının multikultural xalq olduğunu deyən rektor qeyd edib ki, bizim multikulturalizm modelimiz dünyanın bir çox universitet-

lərində tədris edilir: "Biz bu modelimizi Belqrad Universitetində də həyata keçirmək niyyətindəyik. Bu, Serbiya multikulturalizmi ilə Azərbaycan multikulturalizmi arasında oxşar cəhətləri öyrənmək üçün imkanlar açacaq".

Sonra Serbiya dövlətinin başçısına fəxri doktor diplomu və mantiya təqdim olunub.

Prezident Aleksandr Vuçiç Azərbaycan Dillər Universitetinin müəllim və tələbələri qarşısında çıxış edərək bu ali məktəbin fəxri doktoru adına layiq görülməsinin onun üçün böyük şərəf olduğunu deyib. Dövlət başçısı Azərbaycan Dillər Universitetində Serb Dili və Mədəniyyəti

Mərkəzinin və Belqrad Universitetində Azərbaycan Dili və Mədəniyyəti Mərkəzinin fəaliyyətə başlamasının bu ölkələrin gəncləri arasında əlaqələrin genişlənməsinə töhfə olacağını vurğulayıb. Qeyd edib ki, Azərbaycan və Serbiya ərazi baxımından böyük ölkələr olmasalar da, müstəqil siyasət həyata keçirirlər. Serbiya Prezidenti ölkələrimiz və xalqlarımız arasında əlaqələrin bundan sonra daha da genişlənməsinə əminliyini bildirib, Azərbaycan Dillər Universitetinin kollektivinə uğurlar arzulayıb.

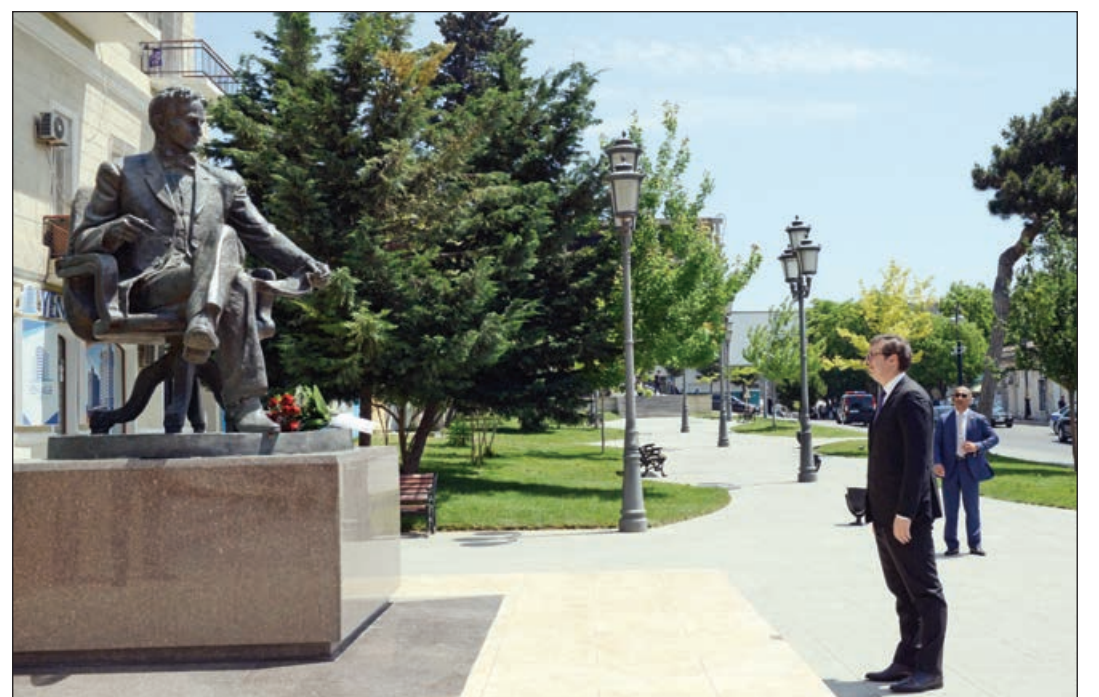
Daha sonra tələbələrin sualları cavablandırılıb.

Görkəmli alim Nikola Teslanın abidəsini ziyarət

Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandr Vuçiç mayın 22-də Bakıda serb xalqının böyük oğlu, görkəmli alim Nikola Teslanın abidəsini ziyarət edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı Aleksandr Vuçiç Nikola Teslanın abidəsinin önünə gül dəstəsi qoyub.

Xatırladaq ki, açılışı 2013-üç ildə olmuş abidənin müəllifləri xalq rəssamı, heykəltəraş Ömər Eldarov və əməkdar memar Sənan Salamzadədir. Bürüncdən hazırlanmış abidənin hündürlüyü postamentlə birlikdə 3,3 metrdir.

Bakının mərkəzində yerləşən bu abidə Serbiya-Azərbaycan dostluğuna, əməkdaşlığına ucaldılan bir abidə hesab olunur. Abidənin fonunda görkəmli alimin əsas itxirlərindən olan dəyişən cərəyan generatorunu əks etdirən dekorativ panno quraşdırılıb.

Səfər başa çatdı

Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandr Vuçiçin Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfəri mayın 22-də başa çatıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dağalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandr Vuçiç hava limanında Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Nadir Hüseynov və digər rəsmi şəxslər yola saldı.

...Bu yazı - ZAMANIN müşahidələridir...

Davamlı müşahidələrin yaddaşımda üst-üstə çinlədiyi təəssüratlar isə çoxdur, lap çox...

Onları qələm-kağızla bölüşmək istəyəndə elə bil daxildəndən bir səs azca səbir etməyi, yaddaşın yeni təəssüratlarla zənginləşməsini gözləməyi təlqin edirdi...

...Yeni gedişlər üzərində uzun-uzadı düşünən şahmatçılarla xatırlayıram. Bəlkə ona görə ki, yaddaşımdakı təəssüratların, obrazların, sözlə təsvir etmək istədiyim həyat mənzərələrinin bu intellektual oyunla çox oxşarlıqları, or-taq cəhətləri var...

Siyasət meydanı - hüdudları bilin-məyən, oyun şərtləri, qaydaları doğru-dürüst belli olmayan və Dünyanın özü böyüklüyündə Şahmat Taxtasıdır.

Burada gedişlərin proqnozlaşdırılma-sına imkan tanımaq, gələcək addımlarla bağlı gümanları "çiçəkləndirmək" uğurlu nəticənin qarşısını almaqdan ötrü onların hər birinə qarşı əks addımlar düşünən bədxahlara şərait yaratmaq deməkdir.

Kamil Liderlərin heç biri belə davranmayıb...

Ona görə də sonda ZƏFƏR onların, meğlubiyyət isə bədxahlarının tərəfində olub...

"Növbədənkenar Azərbaycan Res-publikası Prezidenti seçkilərinin elan edilməsi haqqında" 5 fevral 2018-ci il tarixli sərəncam çıxanda bu mühüm dövlət sənədi düşüncələrdə aydınlıq yaratdı.

Xaricdə Azərbaycanın xeyrini istə-məyənlərin düşərgəsində yaranmış ani sükut qəfil yeniliyin bu səmt üçün də gözənilməzliyini söyləyirdi. Mənfur xis-lətlilər tələm-tələsik özlərinə gəlib bu sü-kutu pozanda, Avropanın müxtəlif zibil-liklərində güzəran keçirən "söyüş müxə-lifəti"ni hərəkətə gətirəndə, onlar küfr dolu ağızlarını milli dövlətçilik atributları-mıza qarşı açıb-yummağa başlayanda isə hisslər, sualların cavabları yavaş-yavaş öz yerini tutmağa başladı.

Başları Azərbaycana qarşı şər əməl-ləri hələlik düşüncələrdə, masa arxası-n-da düzüb-qoşmağa qarışan, bunları reallığa çevirməkdən ötrü isə payızı göz-ləyən bədxahlar fakt qarşısında qalıb, suç üstündə aləmə fəş oldular. Ona gö-rə də əllərindəki bir neçə gündən maksim-um istifadə edib ortalığı qarışdırmağa çalışırdılar. Gəril zəkalarının imkan verdiyi qədər nələrse etməyə çalışırdılar.

Amma... İlk gediş artıq edilmədiş... Oyunun finalı da, mat qalan tərəf də ballı idi...

Bu gediş - bütün digər məqamları ilə yanaşı, mahir siyasət USTADININ - Heydər Əliyevin yetirməsi olan İlham Əliyevin artıq özünün də bu sənətin böyük cahangirinə çevrildiyini, siya-sətin incalıklarının öyrənmək istəyənlə-rə uzaqgörən qərarları və onların mü-kəmməl nəticələri ilə əsl ustad dərsi verdiyini göstərdi.

Və AZƏRBAYCAN qalib gəldi!..

Əsl LİDERLƏR də yaradıcı insan-lardır...

Və TARIX yaradırlar!..

Tarixin xammalı sənətləri dəqiqələ-rə, dəqiqələri saatlara, saatları günlərə, aylara, illərə və əslərə çevirən zamandır. Bu mənada liderlik zamanla işləmək sə-nətidir, onu dərinlən duymağı bəxşə-məkdir, hər addımın öz vaxtını-vadəsini zərğər dəqiqliyi ilə hesablamayıq bilmək və ona uyğun davranmaqdır.

LİDERİN isə zamanla bağlı mühüm məsuliyyəti var.

Siyasətdə ZAMAN qiymətlidir, onun düzgün hesablanması, qərarların, atılan addımların, gözləntilərin öz zamanına görə müəyyənləşməsi xalqın, dövlətin, cəmiyyətin həm də tale məsələsidir.

Siyasətdə bir gün, bir ay, bir il bizim düşündüyümüz anlamdakı konkret za-man vahidi deyil, yerlərin dəyişə bilər, birçə günün hadisəsi bir əsrlik nəticə ya-radıb cəmiyyəti yüz il qabağa apara da bilər, böyük bir əsr etatlet içində keçmiş gün kimi boşuna da keçər.

İlham Əliyev ona görə zamanəsinin böyük Lideridir ki, zamanı son dərəcə həssaslıqla duyur, siyasət vədəsində özünü çox rahat hiss edir, vaxtı, böyük mənada tarixi idarə edib istiqamətləndir-məyi bacarır, hər bir addımın vədəsinə səbirlə gözləməyi bilir və heç bir anı, Azərbaycan üçün heç bir fürsəti fəvte vermir.

Bu, Azərbaycan Prezidentinin öz ustadından - ulu öndər Heydər Əli-yevdən əxz etdiyi parlaq keyfiyyətlər-dəndir.

Heydər Əliyev də zamanla ustalıqla davranmağı çox gözəl bacarırdı, çünki öz böyüklüyü ilə vaxtın fəvqündə dayan-mışdı, zamanın zirvəsindən onun keç-mişdi, bugünü qədər gələcəyini də çox aydınlıqla görə bilirdi.

Elə "Mən Ona özüm qədər inan-ram" əminliyi ilə xalqa üz tutaraq - öz za-manının sona qədər başa çatdırıa bilmedi-yi işlərini İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qu-rula bilecək gələcəyə etibar etməsi də dövlətçilik memarının sabahla bağlı stra-teji baxış və gözləntilərindən irəli gəlirdi.

Şah əsəri olan Azərbaycanı İlham Əliyevə əmanət edərkən ulu öndərin əsas istəyi müstəqil dövlətimizin milli

ŞAH və... MAT

taleyinin başqa əllərə keçməməsi, istiq-lalımızın daha da möhkəmləndirilməsi, vətən evinin abadlığı, insanlarımızın la-yıq olduqları həyat səviyyəsinə yetişmə-si, Azərbaycanın dünyada tanınması, ölkə sərhədlərindən kənarda adımızın hörmətlə çəkilməsi, ən mühümü isə ya-ğılların ələ keçirdiyi torpaqlarımızın azadlığı idi.

İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi Azərbaycan bu gün tarixinin ən qüdr-ətli mərhələsinə gəlib çatıb. Prezi-dentimizin özünün də qeyd etdiyi ki-mi, Azərbaycan tarixin heç bir döv-ründə indiki qədər güclü olmayıb.

Bu, vətəndaş olaraq hər birimizin içində yaşadığımız, hər gün həyatımız-da hiss ediyimiz reallıqdır.

Azərbaycanın tək regionda deyil, qlobal miqyasda belə hər məsələ ilə bağlı öz sözü, öz yanaşması var, kimsə ölkəmizi müstəqil mövqeyindən, müstə-qil siyasətindən çəkəndirmək iqtidarında deyil.

Azərbaycan heç kimə böyük qar-daş demir və kimsənin də kiçik qar-daşı olmağa hazırlaşmır!..

Bütün ölkə boyu, eyni vaxtda, pa-ralel şəkildə apardığı tikinti-quruculuq işləri ilə bambaşqa bir Azərbaycan yaradır.

Respublikanın hər bucağında, sin-xron şəkildə, bir-birini əhəngdarlıqla tamamlayan tərzdə həyata keçirdiyi genişmiqyaslı işlərdə mükəmməl bir nizam, dəqiq planlaşdırma, ciddi he-sabatlılıq var. Azərbaycan Prezidenti qrafikinin gərginliyinə baxmayaraq, bu işlərin hər birini nəzarətində sax-layır, onlara nizam verir.

Yeri gələndə komandasından, dövlət məmurlarından da bunu qətiyyətlə tələb edir.

Onların da öz işlərində, yerinə yetir-dikləri vəzifəyə münasibətlərində, mə-suliyyət duyğularında, insanlara, möv-cud problemlərə baxışlarında və onların həlli üçün çəvik davranışlarında ölkə rəhbərini örnek götürmələrini istəyir.

O imanı yaradan, vətəndaşlarımızın bu münasibətini formalaşdıran isə İlham Əliyevin qısa müddət ərzində ya-ratdığı nailiyyətlərdir.

Siyasətdə uğurun başqa bir adı da hər addımın öz zamanıdır, böyük şah-mat taxtasında edilmiş mahir gedişlə-rin parlaq nəticələrini bəzən illərə gözləməyi bacarmadıq və İlham Əli-yevin rəhbərliyi dövründə Azərbayca-nın qazandığı uğurların ən dəqiq for-mulu da elə budur.

Onun həyata keçirdiyi bütün islahat-larda, atdığı bütün addımlarda bir ardı-cıllıq, dəqiq proqnozlaşdırma, zamanın da, insanların da doğru seçimi özünü göstərir və bütün bunlar Azərbaycan üçün mükəmməl nailiyyəti yaradır.

İlham Əliyev hər sahədə bir dəqiq QROSSMEYSTER gedişi ilə insanların təəcçübləndirməyi bacarır.

Hənsisa qrupların ehtimallarını, gümanını, hənsisa cinahın təxminlə-rini, müxtəlif maraqlarla irəli sürül-müş ekspert yozumlarını heç zaman

doğru çıxarmır, bu təxminlər, güman və rəylər dövlət rəhbərinin qərarları-na təsir göstərə bilmir.

Onun sözlünün və qərarlarının arxasında bir amil var: QƏTİYYƏT!..

Azərbaycan Prezidenti son dərəcə informasiyalı lider olmaqla yanaşı, ma-lık olduğu məlumatlarla məqsədyönlü iş, fərqli xəbərlərin təhlili əsasında düzgün nəticələrin ortaya çıxarılması və addım-ların buna uyğunlaşdırılması sahəsində də fitri istedadla malikdir. Bəzən o, han-sısa siyasi gedişlər edir, yalnız region-da, yaxın-uzaq ölkələrdə baş verən ha-disələr bu addımın əsl mahiyyətini üzə çıxarıandan sonra fərqiində olur-uq ki, Azərbaycan Prezidenti nə qədər dəqiq operativ informasiyalara malik imiş, onun addımı ölkəmizin, xalqımızın milli maraqlarına necə uzaqgörənliklə he-sablanmışmış...

Azərbaycan rəhbərliyi ölkənin hərtərəfli inkişafı, uzaq hədəflərə he-sablanmış layihələri, ordumuzun hər-bi qüdrətinin artırılması, beynəlxalq informasiya müharibəsində rəqib üzərində qazanılan aşkar üstünlüklə şahmat taxtası arxasında qurduğu pərgər oyun strategiyasının ilk nə-ticələrini gözəlaidir.

Və nəticələr çox da yubanmadı.

Erməni cəmiyyətini illərdir özünün və ətrafının hakimiyyəti hərtisliyinin giro-vuna çevirmiş, insanları işğalçılıq xəste-liyinə yoluxdurmuş Sarkisyan rejimi bir gün gözünü açıb o cəmiyyəti qarşısında gördü və "Mən səhv etməmiş" etirafı ilə minkiscinəse hakimiyyət kürsüsündən qovuldu.

Bu, Azərbaycan Ordusunun iki il əvvəlki Aprel zəfəri ilə Ermənistan cəmiyyətinə verdiyi dərsin, bu cəmi-yətdə yaranan dərin mənəvi çatların nəticəsidir.

Bu, İlham Əliyevin həyata keçirdi-yi mükəmməl siyasətin, Ermənistanın gətdikcə daha ağır təcrid durumuna salınmasının, dalana dirənib çıxılmaz vəziyyətə gətirilməsinin düşmən ölkə-də yaratdığı böhrandır...

...Müharibədə verdiyimiz şəhidləri-mizin nakam taleyinin yaraları sağalan deyil... Qalan dərclərə həllini tapacaq. Sosial problemlər də yoluna qoyulacaq, torpaqlar da azadlıqla qovuşacaq və biz əvvəl-axır nisgilli yurdlarımızda dönlüb o torpaqları elliklə yenidən gülüstana çevirəcəyik.

Bu gün bunu ordumuzun Aprel dö-yüşlərü zamanı işğalçılardan təmizlədi-yi Cocuq Mərcanlıda edirik.

Bir zamanlar güllə yağısları yağan bu torpaqlara indi toxum səpilir, bə-rəkət boy göstərir, məhsulla birgə gələcəyə inam və ümidlər göyərir.

Azərbaycan isə bu illərdə apardığı məqsədyönlü siyasətlə Ermənistan əhalisinin ümidlərini əllərindən aldı,

onların ümid və inamlarını, gələcekleri-ni qaraltdı!..

Bu gün Ermənistanın düşdüüy böhran Azərbaycanın, onun liderinin apardığı siyasətin nəticəsidir!..

Düşmən ölkədəki həmyaşıdlarının bu pessimist ovqatı ilə müqayisədə Azərbaycan gəncliyinin Aprel döyüşləri zamanı nümayiş etdirdiyi misilsiz qəh-rəmanlıqları xatırladınızımı?

Böyük bir ruhla cəbhəyə yollanıb düşmənin burnunu vurmaq istəyən, qə-ləbənin bir parçası olmağa can atan Azərbaycan gəncliyində Aprel zəfərinin yaratdığı coşqu yenidən yaddaşıınızda canlandıımı?

Fərqi duyduğunuzmu?!

Onlar İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi Azərbaycanda yetişən nəsilidir.

Onun apardığı inkişaf və düşməne hərtərəfli təzyiq siyasətinin yaratdığı iki cəmiyyətdir, cəmiyyətlər arasındakı kəskin fərqi, tezaddır...

Bu, bir zamanlar başqasının kölgə-sini öz kölgəsi bilib işğal edilmiş tor-paqlarda şahlıq iddiasında olan düş-mənin MAT vəziyyətinə düşməsidir...

İlham Əliyev Azərbaycan insanla-rının arzularından gəlmiş liderdir.

Müasir dünyada miflər dövrü çoxdan geridə qalıb. Öz siyasətini toplumu yu-xuya verməkdən ötrü uyduurulmuş əsatir-lər, saxta ideologiyalar üzərində quran, gələcək barədə qeyri-real təşəvvürlərə malik olan liderlər əvvəldən iflasa məhkumdurlar. Çünki çağdış texnologiyalar dövründə insanlar atdığı kimin kim oldu-ğunu aydın görürlər. Dünyanın haralara doğru gətirdiyini də dəqiq bilərlər.

İlham Əliyev ona görə zamanəsi-nin ən uğurlu siyasətçilərindənirdi ki, o, bu zamanın özünün yetirdiyi, vaxt-tın şərt və reallıqları mühitində yeti-şib püxtələşmiş liderdir. Miflərə, mə-nasız pafosa, dumanlı xülyalara əsas-lanan arxaik tərzlər, yanaşmalar ona yaddır.

Azərbaycan Prezidenti bu gün li-der böhranı yaşayan müasir dünya-dakı bir çox ölkə rəhbərlərindən fər-qil olaraq gələcək barədə aydın təşəv-vürə malikdir. Rəhbərlik etdiyi Azər-baycanın bu gün inkişaf yollarından hansı məqamında olduğunu düzgün təhlil edərek onun bir neçə on il sonrakı ar-zuedilən mənzərəsini də yaratmağı ba-carır.

İnkişafı cəmiyyətin hər bir sahəsin-də izlədiyimiz bugünkü Azərbaycan İlham Əliyevin hələ 2003-cü ildə haki-miyyətə gələrkən düşüncələrində şə-killəndirdiyi Vətəndir. Onun bu gün apardığı bütün islahatlar, qarşıya qoy-duğu vəzifələr, atdığı addımlar, həyata keçirdiyi köklü dəyişikliklər isə bir neçə il sonranın xəyalı Azərbaycanına yetiş-məkdən ötürdür.

O, "Yeni əsrin müqaviləsi"ni imzala-maqla, əslində, Azərbaycanın 2050-ci ildəki intibahını da düşündüyünü və onun təməlini indidən qoyduğunu nü-mayiş etdiirdi.

Azərbaycan Prezidenti aydın viz-yona malik lider olmaqla yanaşı, həm də kamil menecerdir və bu peşəkar qabiliyyət təkcə rəhbərlik etdiyi ko-mandanın, dövlət institutlarının, real-laşdırılan irimiqyaslı layihələrin deyil, yaranan fərqli situasiyaların, gözlə-nilməz vəziyyətlərin də çəvik şəkildə idarə olunmasını əhatə edir.

Azərbaycan həyatının bütün sahə-ləri üzrə - siyasətindən tutmuş iqtisadiy-yatına, mədəniyyətindən tutmuş elminə, təhsilinə, kənd təsərrüfatına, vətəndaş-ların sosial müdafiəsinə, turizminə, id-manına, diaspor fəaliyyətinə qədər qət edilməli olan bütün yolların xəritələri, bu yolların strateji hədəfləri Prezidentin masası üzərindədir və o hədəflərə doğ-ru hər addım saat dəqiqliyi ilə idarə olu-nur, hər addımın, hər tapşırığın icrası vəziyyətinin hesabı soruşulur.

Bütün peşəkar idarəçilər kimi, onun da fəaliyyətində strateji planlaş-dırma xüsusi diqqəti çəkir.

Belə qabiliyyət ona dünyada baş verən başlıca trendləri həssaslıqla duy-mağa, yaxın-uzaq ölkələrdəki hadisə və proseslərin Azərbaycana mümkün təsir-lərini əvvəlcədən proqnozlaşdıraraq la-zımı tədbirlər görməyə, hətta problemlə-ri belə ölkəmiz üçün imkanlara çevirmə-yə şərait yaradır.

Dünyanı silkələyən təlatümlər Azər-baycandan yan keçir, bizi istəməyən qüvvələrin bütün cidd-cəhdlərinə rəğ-mən Vətənimizin sakitliyi, sabitliyi, hü-zuru qorunur, bu torpaqlar sülh, toleran-tlıq, mədəniyyətlərarası dialoq məkanı kimi hifz edilir.

Əgər bu gün Azərbaycanı Yer üzündəki cəlxalanmalardan, qandan-qadadan, qırğınlardan uzaqda saxla-ya bilirsə, cəmiyyətdəki inkişaf mühi-

...Yazının son cümlələrinə doğru bir an xəyala dalıb DÜNYANI

Böyük Şahmat Taxtası kimi təşəvvürümdə canlandırıram.

Onun bir tərəfi Azərbaycandan kənardakı dünyadır, burada əllərində qə-ra fiqurlar, düşüncələrində qara niyyətlər, qarşılarında qara planlar dəstə ilə üstümüzə gəlmək istəyənlər oynayır, yerbəyerdən bizə doğru fəndgir gedişlər edilir, kimsəyə boyun əyməyən bu müstəqil gücü sarsıtmaqdan ötrü ağılaşğ-maz kombinasiyalar qurulur.

Bir tərəfdə isə AZƏRBAYCANDIR!.. Müstəqil və sabit AZƏRBAYCAN!..

Burada xalqın sevgi dolu nəzarətri, etimadı ilə əhatə olunmuş Preziden-timiz diqqətini qarşısındakı ağ fiqurlara, ölkənin və xalqın süd kimi ağ gələcə-yinə cəmləyib.

Qarşısındakı rəqiblərin bütün gedişlərini səbirlə izləyir, təhlil edir, nəticə çıxarır.

Və əlverişli məqam yetişən kimi, cəmi birçə tutarlı gedişlə, bədxah rəqib-lərin hamısını mat vəziyyətinə salıb oyundan kənarlaşdıraraq, bu bəsirətə, bu zəkaya, bu Vətən sevgisinə alqışlarını əsirgəməyən, öz Liderini yeni zəfərlərə ruhlandıran xalqa doğru gülümsünür...

Qalibiyyət Prezidentimizə çox yaraşır...

Qalibiyyət Azərbaycanımıza çox yaraşır...

tini qorumağa nail olursa, müasir dünyamızın ağır şərtləri altında öv-ladlarımız üçün gözəl gələcək yarat-mağı bacarırsa, buna görə Azərbay-can Prezidentinə hər birimizin vətən-dəş olaraq bir ömürlük təşəkkür bor-cumuz var, vallah...

İlham Əliyevə sual verilir: "Elə hal-lar olubmu ki, gecələr yuxunuz ərsə çə-ki-lib, Sizə elə gəlib ki, nə isə alınmır və daha nə etmək lazımdır?"

Və cavab: "Səmimi deyim ki, yuxu-suz gecələr tələb edəcək dərəcədə na-rahətliq doğuran bir məsələni xatırla-maqda çətinlik çəkirəm. Bilirsinizmi, elə ciddi çətinlikləri yada sala bilmirəm. Əl-bəttə, işdə elə məqamlar olur ki, müəy-yən məyusluq keçirirsən, çünki təlimat-lar və tapşırıqlar lazımcına yerinə yetiril-mir. Lakin bütövlükdə bu illər ərzində bi-zim bütün işlərimiz plan üzrə gedib. Ona görə mən lap əvvəldən bunu əsas götürmüşəm ki, dövlətin davamlı inkişaf-ı yalnız atılmalı addımların ardıcılığrı, onların prioritetləri düzgün planlaşdırıl-mış olduqda mümkündür və onlar nəti-cəyə yönəldilməlidir"...

Bu, özünə, atdığı addımların düz-günlüyünə, yürütdüyü siyasətin uğu-runa əmin olan, dəqiq təhlil edilmiş risklərdən, qətiyyətlə mövqeyini orta-ya qoymaqdan çəkinməyən, mətin, fəzilətli, humanist, əməlisaleh LİDERİN mövqeyidir.

Prezidentimizə müasir çağımızın ən mükəmməl lider obrazlarından biri kimi ərdəmlilik xasdır, bu sözün ifadə etdiyi ən gözəl mənalar, Tanrının da, insanların da, tarixin də bəyəndiyi mənəvi uca məqamlar onun şəxsiy-yətində bir araya gəlir...

İlham Əliyev siyasət şahmatı arxa-sında apardığı bütün oyunların ona görə qalib tərəfidir ki, bütün gedişləri dürüst-lük meyarına əsaslanır.

Səmimidir və özüdür...

Hər situasiyada həqiqətlərə tapın-mağı, insanlara məhz doğrulanı söylə-məyi, səmimi davranmağı, dürüstlüyü adı insani münasibətlərdə olduğu qədər idarəetmədə də nailiyyətlərin təməli ro-lunu oynayır.

Azərbaycan Prezidenti insanlara, fakt və hadisələrə, proseslərə münə-sibətinə dürüst davranır və başqala-rının da bu qaydalarına əməl etməsini arzulayır.

İkili yanaşmalar, qeyri-səmimilik, ümumi oyun qaydalarının pozulması, prinsiplərə dönlüklük onun şəxsiyye-tinə də, yürütdüyü siyasətə də tama-milə yaddır.

Və İlham Əliyevin uğurlarında təva-zökarlıqı da çox böyük rol oynayır. Tə-vazə insanın ən gözəl sifətidir, mənəvi ucalığın nişanəsidir, bu, Azərbaycan Prezidentinin davranışlarında diqqəti çəken və başqalarına da təlqin olunan əsas keyfiyyətlərdəndir.

Yenə İlham Əliyevin sözləri: "Biz həmişə populizmdən, populist ritorika-dan uzaq olmuşuq. Bəzən hətta çalışmı-şıq ki, özümüzü o qədər də nümayiş et-dirmədən, sadəcə, ölkənin uğurla inkişaf etməsi üçün lazım olan işi görək" ...

Təvazökar siyasət belə olan və belə bir keyfiyyət liderin fəaliyyətini daha da effektiv edir, çünki eqoların məhdudlaşdırılması, mövcud proble-mələrə münasibətdə daha realist ol-mağa və onların həlli üçün doğru qə-rarlar verməyə imkan yaradır.

Bu - Zamanın, Dəyərlərin, İnsanla-rın qədrini bilməkdir...

Azərbaycan Prezidenti, eyni zaman-da, mükəmməl komanda qurucusudur. Rəhbərlik etdiyi komandanın, işə cəlb edib konkret vəzifələr həvalə etdiyi şəxs-lərin müəyyən zaman çərçivəsində, tap-sırılmış vəzifələr üzrə qazandıqları nəti-cələri obyektiv qiymətləndirir, dövlət idarəçiliyi mexanizminin güclü və zəif tərəflərini, mövcud imkanları və gələcək üçün təhlükələri dəqiq təhlil edərək bu-na uyğun qərarlar verir, davamlı islahat-larla, komandanı daim yeniləşdirməklə müasir dövrün çağırışlarına, tələblərinə, xalqın gözləntilərinə uyğunlaşdırır.

Bütün bunlara görə aparən yollardır!..

İnsanlarımızın sevgisini qazandı-ran cəhətlərdir!..

Tarixdə əbədləşən sevgilərdir!..

İmamverdi İSMAYILOV,
Milli Məclisin deputatı

Akademik Arif PAŞAYEV: “Yolların və elmi istiqamətlərin kəsişməsində”

Moskvada nəşr olunan “Инженерная газета”nın may nömrəsində Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının (AMA) prezidenti, akademik Arif Paşayevin “Yolların və elmi istiqamətlərin kəsişməsində” sorlovhəli məqaləsi dərc edilib. AZƏRTAC məqaləni təqdim edir.

Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası (AMA) yaradıcı şəxsiyyətin özünüifadəsinə, təhsilin inkişafına, Azərbaycanda tətbiqi elmi tədqiqatların genişləndirilməsinə yönəlməmiş bütün mühəndislik istiqamətləri üzrə alim və mütəxəssisləri öz sıralarında birləşdirən ictimai yaradıcı elmi təşkilatdır.

Akademiyanın sıralarında aparıcı elmi tədqiqat təşkilatlarının və ali məktəblərin elmlər doktorları və namizədləri, professorlar və dosentləri, mühəndislik elmi istiqamətlərinin əsasını qoyanlar cəm olub. Akademiyanın üzvləri arasında dövlət mükafatı laureatları, emdəkar elm və texnika xadimləri, digər fəxri ad sahibləri vardır.

Akademiyanın üzvləri ali təhsilin dövlət standartlarının işlənilib hazırlanmasında fəal iştirak edirlər. “Aviakosmos” istiqaməti üzrə gənc alimlər üçün hər il seminarlar, məktəblər təşkil edilir. AMA üzvləri ölkənin ali məktəblərinin akkreditasiyası prosesində iştirak ediblər. Elmi-tədqiqat institutlarının proqramları əsasında ali və orta ixtisas təhsilinin keyfiyyətinin monitorinqi sistemi yaradılıb.

Azərbaycan Respublikasında kosmik sənayenin yaradılması və inkişafı üzrə dövlət proqramı həyata keçirilir. Orbitə çıxarılmiş telekommunikasiya peykinin köməyi ilə hazırda 150-dən çox telekanal və 30 radiostansiya vasitəsilə yayım aparılır.

Bu il Azərbaycan Fransa-nın “Arianespace” şirkəti ilə birlikdə daha bir peyk orbitə çıxaracaq. “Azerspace-2” adlı bu peyk hazırda orbitdə olan “Azerspace-1” peykinin əhatə dairəsini genişləndirməklə bərabər, həm də onun ehtiyatı variantı kimi xidmət edəcək. Bu, müştərilərə daha etibarlı xidmətlər göstərməyə imkan verəcək. Peykin xidmət zonası Avropa, Mərkəzi və Cənubi Asiya, Yaxın Şərq və Afrika ölkələrini əhatə edəcək. Mühəndislik Akademiyası bu proqramın reallaşdırılmasında fəal iştirak edir və Kosmos üzrə Şuraya rəhbərlik edir. Mühəndislik Akademiyası təbii ehtiyatların idarə edilməsi və istismarı ilə bağlı məsələlərin həllində, fotoqrammetrik və geoinformasiya layihələrinin icrası, tematik geoportalların və geoinformasiya sistemlərinin işlənilib hazırlanmasında, aviakosmik informasiyanın işlənməsi üçün sifarişçinin alqoritmləri və metodikaları əsasında innovasiya texnologiyalarının yaradılmasında, habelə konsaltinq və kadr hazırlığı məsələlərinin həllində peykdən informasiyanın operativ qəbulu sahəsində “Azerkosmos” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin nailiyyətlərini əsas götürür.

Otəraf mühitin neftdən çirkənlənməsi parametrlərinin qiymətləndirilməsi üçün yüksək ayırdetmə qabiliyyətli RADARSAT-2 kosmik radiolokasiya sistemindən istifadə edilməsi əsasında Xəzər dənizinin Azərbaycan sektoru akvatoriyasında neft sızmalarının parametrləri aşkar edilib. RADARSAT-2 peykinin radiolokasiya təsvirlərindən və geoinformasiya yaşımlarından istifadə əsasında Neft daşları rayonunda neft ləkələrinin dinamikasi və bu cür tullantıların obyektləri təhlil edilib, ləkələrin paylanması xəritəsi yaradılıb. Bu, aşkar edilmiş neft ləkələrinin parametrlərini və xarakteristikalarını operativ şəkildə ölməyə, tədqiq olunan akvatoriyanın müxtəlif sahələrində neftin paylanmasını təhlil etməyə, dənizdə çirkənlənmə və onların mənbələri arasında əlaqəni aşkar etməyə imkan verir.

2017-ci ildə energetika sahəsində tarixi hadisələr baş verib. Belə hadisələrdən biri də “Azəri-Çirəq-Günəşli” yatağına dair kontraktın müddətinin 2050-ci ilə qədər uzadılmasıdır. Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti - SOCAR digər tərəflərlə birlikdə bu layihədə operator kimi iş-

tirək edəcək. Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının üzvlərinin də fəal iştirak etdiyi bu layihə sayəsində biz hələ uzun illər boyu neft hasilatını sabit səviyyədə saxlaya biləcəyik.

“Cənub qaz dəhlizi”, TANAP və TAP kimi qlobal layihələr uğurla həyata keçirilir.

Marşrutların şəxələndirilməsi və Böyük İpək yolu üzərində yerləşən ölkələrlə iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi baxımından Avropa qitəsinin də nəqliyyat müstəqilliyini təmin edən daha bir genişmiqyaslı transregional layihə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsidir. Mühəndislik Akademiyasının üzvlərinin də iştirak etdiyi bu tarixi layihənin həyata keçirilməsi nəticəsində Azərbaycan beynəlxalq nəqliyyat mərkəzlərindən birinə çevrilir. Bizim akademiyanın üzvləri İran sərhədində qədr dəmir yolu çəkilişini təmin edən “Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi”nin reallaşdırılması istiqamətində mühüm addımlar atırlar.

Azərbaycanda Yeni Bakı Beynəlxalq Deniz Ticarət Limanı kompleksinin birinci mərhələsi çərçivəsində Hollandiyanın “Royal Haskoning” şirkəti ilə birgə inşa edilməyə bəre terminalı açılıb. Bu layihədə Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının üzvləri də çox fəal iştirak ediblər. Limanda yüksəlmənin illik həcmi 25 milyon ton yükə və 1 milyon konteynerə bərabər olacaq. Layihəyə əsasən limanda logistika mərkəzinin yaradılması da böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu mərkəz Azərbaycanı Qərbi ilə Şərq arasında yüksəlmə mərkəzinə çevirəcək.

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunun ərazisində ümumi sahəsi 12 min kvadratmetr olan Bakı Yük Terminalı açılıb. Bu layihə Beynəlxalq Yerüstü Xidmət Şirkətinin (International Handling Company) maliyyə dəstəyi ilə “Khazar Construction” şirkəti tərəfindən həyata keçirilib. Böyük Britaniya, ABŞ və Kanadada istehsal edilmiş texniki avadanlıqlarla təchiz olunmuş terminalın əlverişli ərazidə yerləşməsi sayəsində Azərbaycan Amerikadan və Avropadan Asiyaya, eləcə də Asiyadan əks istiqamətdə daşıyan yüklər üçün asıma məntəqəsinə çevriləcək. Bu, “İpək Yolu” layihəsinin ayrılmaz tərkib hissəsidir. Bundan əlavə, terminal bütün regionlardan respublikamıza yük axınına xeyli artırmağa imkan verəcək, nəticədə Bakı avtomatik surətdə mühüm tranzit zonaya çevriləcək.

Ekspertlər təsdiqləyirlər ki, bu terminal MDB məkanında ən böyük və texniki cəhətdən ən yaxşı təchiz olunmuş yük terminalıdır. Həmcinin bu terminal bütün Avropada ən yüksək beynəlxalq tələblərə cavab verən ən yaxşı yük terminallarından biridir. Terminalın texniki bazası yüklərin bütün növlərinin saxlanması və işlənməsi, müştərilər üçün servis xidmətlərinin keyfiyyətli xeyli artırmağı, gömrük xidmətlərinin tam destini, o cümlədən gömrük bəyannaməsi və yüklərin çatdırılması üzrə xidmətləri nəzərdə tutur. Aviasirkət qeyri-neft sektorunun sərmayələşdirilməsi üzrə birinci yeri tutur. Bütövlükdə nəqliyyat sektoru çox sürətlə inkişaf edir. Dövlət konserminin işi sayəsində yeni təyyarələr, helikopterlər alınır, aerioportlar modernləşdirilir, dəmir yolu yoldaşmalarının həcmi artır, yeni tankerlər və quru yolu gəmiləri istifadəyə verilir, yol tikintisi inkişaf edir. Azərbaycan Şərq-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizləri layihələrinin reallaşdırılmasında mühüm rol oynayır.

2017-ci il bir sıra yeni layihələrin iştirakçısı kimi Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası üçün iqtisadiyyatda artımın təmin edilməsi, iri infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi, genişmiqyaslı regional və beynəlxalq sammitlərin keçirilməsi ilə əlaqədar və səmərəli olub.

Akademiyada sənaye innovasiya texnologiyalarının tətbiqi sahəsində ayrı-ayrı müəssisə və birliklərin sifarişli ilə tövribə üçün əhəmiyyətli məsələlər həyata keçirilir. Məsələn, “Aqreqat” İstehsalat Birliyinin sifarişli ilə gücü 2000 vatta qədar olan aviasiya qızdırıcıları üçün termostabilizasiya və qəza ayırma qurğusu yaradılıb. Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası çərçivəsində “İqlim” elm-istehsalat müəssisəsinin sifarişli ilə çoxdamlı sıxacların avtomatik yoxlanılması və sınaqları üçün daha mükəmməl qurğunun yaradılması başa çatdırılıb. Bu qurğu sıxacların prinsipial sxemə uyğunluğunu avtomatik nəzarət, rabitesiz elektrik dövrələrinin izolyasiya müqavimətinin yoxlanılması, idarəedicilərin və fərdi kompüter vasitəsilə onların elektrik məhkəmələrinin sınaqdan keçirilməsi üçün nəzərdə tutulub.

Suyun ilkin tərkibi mürəkkəb və çox çirkənlənmiş olduğu yaşayış məntəqələrində üçün çiməli suyun təmizlənməsi məqsədilə sutkalı məhsuldarlığı 36, 60 və 100 tona bərabər olan modul qurğuları yeni avtomatik idarəetmə bloku yaradılıb. Qurğu modulu işini məsafədən, simsiz müşahidə və idarə etməyə imkan verir. İndiyə qədər bu layihə əsasında yaşayış məntəqələri üçün çiməli suyu təmizləyən modul tipli 260 konteyner hazırlanıb.

Aeroportlar zonasında ucma-ənəmə zolağının sərhədlərindən keçmək niyyətində olan yerüstü nəqliyyat vasitələrinin icazəsiz daxil olması kimi potensial təhlükənin qarşısını alınması sistemi yaradılıb və sınaqdan keçirilib. Həmcinin sistemin işləyən nümunəsi hazırlanıb və sınaqdan keçirilib. Nəqliyyat sistemlərinin intellektual idarəetmə kompleksinin yaradılması üzrə iş aparılır.

Akademiyanın alim və mühəndisləri neft-kimya texnologiyaları sahəsində neft-qaz mədənlərinin tərkibində hidrogen-sulfid və karbon qazı olan lay sularında metalın müdafiəsi üçün korroziya ingibitorları yaradıblar. Bu ingibitorların yaradılması zamanı neft-kimya sintezi üçün xammal mənbələri kimi təbii və sintetik üzvi turşulardan istifadə edilib. Tərkibində karbon qazı çox olan lay suları şəraitində metalı qorumağa imkan verən çoxfunktsional və yüksək səmərəli korroziya ingibitorları alınmışdır.

Neft-kimya texnologiyaları sahəsində alimlərimizin daha bir orijinal işi neftin reoloji xassələrinin yaxşılaşdırılması üçün mərkəzində dörtlü ammonium makrosiklik birləşmələrinin sintezi üsuludur. Bu, ağır neftlərin özlülüyünü aşağı salmağa və neft qatranlarının miqdarını azaltmağa imkan verəcək.

Akademiyanın alimləri tərəfindən aviasiya, təbəbət, kənd təsərrüfatı və ölkə iqtisadiyyatının digər sahələrində istifadə edilən xüsusi zonlaşdırma texnologiyası və müvafiq avadanlıq yaradılıb.

Akademiyada aviaqəzaların zamanı infeksiyon xəstəliklərinin yayılması riski ilə əlaqədar uçuşların təhlükəsizliyi problemi üzərində “Azərbaycan Hava Yolları” QSC ilə birlikdə fəal iş aparılır. Sənətin və ətraf mühitin təhlükəsizliyi sahəsində sanitariya-epidemioloji tələblərə və normalara cavab verən kompozisiya dielektrik izolyasiya lıkiyabərli özənlər işlənilib hazırlanıb və yaradılıb. Onların orijinallığı və analoglarla müqayisədə yüksək

keyfiyyəti patentlər və sertifikatlarla təsdiq edilib. Hazırda akademiyada məxsusi olaraq işlənilib hazırlanmış, İKAO-ya və Dünya Səhiyyə Təşkilatına təqdim olunmuş proqram əsasında ozondan aviasiyada istifadənin hərtərəfli öyrənilməsi məqsədilə xüsusi elmi-texniki istiqamətdə işlər aparılır.

Kənd təsərrüfatının inkişafı sahəsində ölkənin aqrar təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə aqrar-sənaye sektorunda quraqlığa davamlı kənd təsərrüfatı bitkilərinin yaradılması, Azərbaycan Respublikasının arın və dağətəyi quraqlıq zonalarında və dağ yamaclarında eroziyaya qarşı mübarizə və sudan istifadə proqramlarını xüsusi qeyd etmək lazımdır.

Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Elmi-Tədqiqat Bitki Mühafizəsi İnstitutu ilə birlikdə çoxillik fasilədən sonra ilk dəfə orada pambıq əkin sahələrində rekord dərəcədə yüksək - 200 min ton məhsul almağa müvəffəq olub. Bu, əvvəlki ilin müvafiq göstəricisindən 3 dəfə çoxdur.

Buğda, qarğıdalı, arpa, pambıq, şəkər çuğunduru toxumlarının səpinəbağı stimulyasiya texnologiyası, çayın fermentasiya üsulları yaradılıb, 2016-2017-ci illərdə yüksək məhsul alınmış. Bizim akademiyamızın mütəxəssisləri tərəfindən taxıl anbarlarının dezinfeksiyası və səpinəbağı işlənməsi üçün ozonatorlar tətbiq edilməsi nəticəsində denli bitkilərin qorunub saxlanması, onlardan həm qida məqsədilə, həm də genetik fond kimi istifadə edilməsi üçün ekoloji şərait təmin olunub. Toxum partiyasının ozon vasitəsilə zərərşəzləşdirilməsinin effektivliyi müvafiq kimyəvi vasitələrlə zərərşəzləşdirmə ilə müqayisəli şəkildə qiymətləndirilib. Məlum olub ki, toxumların ozon-hava qarışığı ilə işlənməsi daha yüksək məhsuldarlığı təmin edir.

Azərbaycan bu istiqamətdə Rusiya Federasiyası ilə birlikdə kənd təsərrüfatının inkişafına dair dövlətlərarası proqram hazırlayıb. Bizim akademiyası N.I. Vavilovun genetik resursları dərəcəli elmi irsinin inkişaf etdirilməsi üzrə birgə iş aparır.

Bütün mövcud layihələrə ölkənin aparıcı elmi potensialı - əsasən Milli Elmlər Akademiyasında, ölkənin qabaqcıl ali məktəblərində və onun intellektual innovasiya klasterində, Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının da aid olduğu elmi mərkəzlərdə və təşkilatlarda təmsil olunmuş qüvvələr cəlb olunur.

Milli Aviasiya Akademiyasında hər il aviakosmik problemlərin həllində gənclərin kreativ potensialının üzə çıxarılmasına və inkişaf etdirilməsinə həsr olunmuş “Fevral qıraətləri” keçirilir. Bu tədbirlərin təşkilatçıları Təhsil Nazirliyi, “Azərbaycan Hava Yolları” QSC, Milli Aviasiya Akademiyası, Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası və “Azerkosmos” ASC-dir. “Fevral qıraətləri - 2018” çərçivəsində “Aviakosmik problemlərin həllində gənclərin yaradıcı potensialı” mövzusunda III beynəlxalq elmi-praktiki konfrans keçirilib. Konfransın işində Rusiya, ABŞ, İngiltərə və Qazaxıstanın gələn onaylar iştirak ediblər. Bu konfrans gənclərin intellektual potensialından aviakosmos sahəsində mövcud elmi problemlərin obyektiv və hərtərəfli araşdırılmasında istifadə imkanlarının artırılması istiqamətində mühüm

addımdır. Gənclər arasında maraqlı elmi diskussiyalar və müzakirələr, riyaziyyat və fizika, müasir informasiya-telekommunikasiya texnologiyaları sahəsində aparıcı mütəxəssislərin ustad dərsləri, “dəyirmi masa”lar və digər tədbirlər keçirilir. Üç gün davam edən konfransda 8 sessiya çərçivəsində 120-dən çox məruzə dinlənib.

Bizim mühəndislərin fikrincə, təhsil sahəsində əsas resurs məhz istedadlı və hazırlıqlı insanlar olmalıdır. Kadr potensialı kimi əsasən Milli Aviasiya Akademiyası və Azərbaycanın digər aparıcı ali məktəbləri nəzərdə tutulub. Akademiyamızın üzvləri Azərbaycanın ali məktəblərində təhsilin keyfiyyətinin idarə edilməsi və yüksək ixtisaslı, o cümlədən mühəndislik profilində mütəxəssislər hazırlanması üzrə iş aparır. Yeni iqtisadiyyata keçid problemləri, regionların innovasiyalı inkişaf üçün aparıcı texnoloji parkları kimi təsdiq olunması, bu məsələnin həllində ali məktəbin rolu və iştirakı birinci dərəcəli vəzifələr hesab edilir.

Beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası Beynəlxalq Mühəndislik Akademiyası ilə birlikdə Qırğızıstan və Sloveniyanın mühəndislik akademiyaları ilə ümumi müqavilə üzrə fəal iş aparır.

Bir sıra ölkələrin mühəndislik akademiyaları ilə, xüsusən Beynəlxalq Mühəndislik Akademiyası, Rusiya, Özbəkistan, Ukrayna, Belarus, Sloveniya mühəndislik akademiyaları ilə sıx əməkdaşlıqı davam etdiririk. İslam Ölkələri Mühəndislik İnstitutları Federasiyasına (İÖMF) daxil olan Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası bu qurum və onun üzvləri ilə əməkdaşlığı genişləndirir.

“Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının xəbərləri” adlı beynəlxalq elmi-texniki jurnal artıq doqquz ildir ki, Azərbaycanın və xarici ölkələrin elmi həyatında fəal iştirak edir. “Xəbərlər” də müasir dünya standartlarından istifadə edilməklə elektron formatda ingilis dilində məqalələrə ayrıca annotasiyalar dərc edilir, bu materiallar kommersiya məlumat bazalarından birinin köməyi ilə yayılır, xarici analitik bazaya (SCOPUS və Clarivate Analytics) keçidə indeksləşdirmə və sitatətmə işləri görülür.

“Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının xəbərləri” jurnalı internet şəbəkəsində integrasiya edilməsi elmi resurs hüquqlarının sahibidir. Bu resurs Rusiyanın Elmi Səhifə İndeksi (RESİ), elektron elmi nəşrlər, elmi nəşrlər informasiyası məlumat bazaları, habelə elmi nəşrlərin elektron versiyalarına fərdi abunə servisi daxildir. Jurnalın reytingi RESİ-nin impact-faktor əmsali ilə təyin olunur. Jurnalın tammetnli elektron versiyası Rusiya Universal Elmi Elektron Kitabxanasının məlumat bazasında (www.elibrary.ru) yerləşdirilir.

Bizim akademiyamız üzvləri il ərzində çoxsaylı konqresslərdə, beynəlxalq və regional elmi forumlarda, simpozium və konfranslarda iştirak ediblər. Alimlərimiz və mühəndislərimiz Azərbaycan iqtisadiyyatının davamlı inkişaf strategiyasının reallaşdırılması və təkmilləşdirilməsi üçün xüsusi fəallıq göstərirlər.

Arif PAŞAYEV,
Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının prezidenti, akademik

İslahatların səmərəliliyini təmin edən çevik və şəffaf idarəetmə strategiyası

Əvvəli 1-ci səh.

11 aprel seçkiləri ölkənin demokratik inkişafında keyfiyyətə yeni mərhələ açmış, siyasi münasibətlər sistemini xarakterində pozitiv dəyişikliklərə imkan yaratmış, Azərbaycanın beynəlxalq imicinin yüksəlməsində mühüm rol oynamışdır.

Dövlət başçısı keyfiyyətə yeni mərhələdə yeni dövrün çağırışlarına cavab verən çevik və işlək idarəetmə modelinə keçid baxımından müasir təfəkkürlü gənclərə etimad göstərilməsini, onların yüksək vəzifələrə irəli çəkilməsini də vacib hesab edir. 2018-ci ilin 11 aprel seçkilərindən dərhal sonra Bakıda - Heydər Əliyev Mərkəzinin qarşısında təşkil olunmuş bayram tədbirində çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev demişdir: *“Bizim taleyimiz öz elimizdədir. Üzümü Azərbaycan gənclərinə tutub deyirəm: Ölkəmizin gələcəyi sizin əlinizdədir. Bu gün yetişən gənclik gələcəkdə Azərbaycanı idarə edəcək”*.

Cənab İlham Əliyevin səlahiyyətlərinin icrasına başladığı ilk günlərdən həyata keçirdiyi struktur və kadr islahatları - xüsusilə də müasir global çağırışları obyektiv dəyərləndirməyi bacaran, yüksək intellektual səviyyəli, müasir menecer təfəkkürlü gəncləri yüksək dövlət postlarına təyin etməsi bu bəyanatın reallığı ədəqləyir. Hökumət komandasından son dəyişikliklər dövlətimizin rəhbərinin gənc, perspektivli və vətənpərvər kadrların irəli çəkilməsi yolu ilə idarəetmə sistemində şəffaflığı, səmərəliliyi, hesabətliyi təmin etmək, sistem xarakterli islahatları sürətləndirmək istəyinin bariz təəcəssümüdür.

Dövlət başçısı aprel 18-də keçirilmiş andiçmə mərasimində öten illərdə əldə edilmiş uğurlarının davamlılığını təmin edilməsi baxımından dövrün tələbləri ilə səsleşən islahatların davam etdirilməsi zərurətini də xüsusi vurğulamışdır: *“Biz gələcəyə baxmalıyıq və baxırıq. Növbəti illərdə görülməli işlər haqqında bizim çox aydın təsəvvürümüz, planlarımız, proqramlarımız var. Biz qeyd etdiyimiz sahələr üzrə sayğımızı davam etdirəcəyik, Azərbaycanı daha da qüdrətli ölkəyə çevirəcəyik. Hər bir sahə üzrə bizim konkret proqramlarımız, planlarımız var. Həm beynəlxalq məsələlərdə, həm bölgələrimizin möhkəmləndirilməsi, siyasi-iqtisadi islahatların dərhləşməsi, sosial siyasət, ordu qüvvəliyi ilə bağlı bizim konkret proqramlarımız var. Güclü siyasi iradə, böyük maliyyə resurslarımız var”*.

Öten 15 ildə xalqa layiqli xidmət, vətəndaşa həssas münasibət məsələləri Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin yürütdüyü siyasətin əna xəttini, başlıca ideya istiqamətini təşkil etmişdir. Bu da təsadüfi deyildir ki, son 15 illik zaman kəsiyi ölkə həyatı üçün strateji əhəmiyyət kəsb edən inkişaf proqramlarının hazırlanması və işlək mexanizmlər əsasında həyata keçirilməsi, müxtəlif sahələrdə itibah və tərəqqi prosesinin geniş vüsət alması ilə səciyyəvidir. Ümumiləşdirilmiş tərzde ifadə etsək, global enerji və nəqliyyat-kommunikasiya layihələrinin uğurla gerçəkləşdirilməsi, Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında Azərbaycanın rolunun artırılması, neft strategiyasının milli mənafehlərə uyğun davam etdirilməsi, eyni zamanda qeyri-neft sektorunun ümumi daxili məhsuldağı çəkisinin yüksəldilməsi, regionların tarazlı və davamlı inkişafı, yeni istehsal müəssisələrinin açılması, işsizlik problemlərinin aradan qaldırılması, əhalinin sosial rifahının gücləndirilməsi namına bir sıra mühüm addımlar atılmışdır. 2018-ci ilin birinci rübündə xarici ticarət-

rinin tədricən aradan qaldırılması, əhalinin sosial müdafiəsi tədbirlərinin gücləndirilməsi, infrastrukturun bütün sferalarda yeniləşdirilməsi məsələləri öten 15 ildə cənab İlham Əliyevin iqtisadi siyasətinin əsas qayəsini təşkil etmişdir.

İdarəetmə sistemində novator düşüncə tərzli, dinamizm və müasirlik çalarları gətirən dövlət başçısı hər yeni il üçün hökumətin həyata keçirməli olduğu tədbirlərin əhatə dairəsini və vaxtını dəqiq müəyyənləşdirməklə, onların icra prosesini xüsusi nəzarətdə saxlamış, habelə ölkənin strateji resurslarını milli inkişafatə təkən verən global layihələrin reallaşdırılması yönündə səfərbər etmişdir. Bu nöqteyi-nəzərdən son 15 ildə regional tərəqqi və qeyri-neft sektorunun inkişafı naminə həyata keçirilmiş tədbirləri xüsusi vurğulamaqla olar. Bölgələrin tarazlı və davamlı inkişafının təmin olunması, yeni iş yerlərinin açılması, infrastrukturun yeniləşdirilməsi, mövcud problemlərin aradan qaldırılması məqsədilə imzalandığı dövlət proqramlarını, fərman və sərəncamların icrası vəzifəliyyətini yerində tanımaq, sırası vətəndaşlarla birgə ünsiyyət quraraq mövcud çətinliklər barədə informasiyaları ilkin mənbədən almaq üçün vaxtaşırı Azərbaycanın müxtəlif rayonlarına təşkil edilən səfərlər də cənab İlham Əliyevin prezidentlik fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi diqqətə çəkir.

Öten illərdə iqtisadiyyatın şəxələndirilməsi və qeyri-neft sektorunun ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisinin artırılması istiqamətində islahatları davam etdirən Azərbaycan hökuməti ölkəmizin investisiya cəlbəediciyinin, makroiqtisadi sabitliyini qorunub saxlanılması, global infrastruktur layihələrinin reallaşdırılması və digər mühüm istiqamətlərdə müsbət göstəricilərə nail olmuşdur. Bütün bunların nəticəsi olaraq Azərbaycan dünyanın nüfuzlu təşkilatlarından olan Dünya İqtisadi Forumunun açıqladığı “2017-2018 Global Rəqəbatlılıq Hesabatı”nda daha iki pillə yüksəlmiş 137 ölkə arasında 35-ci yerdə qərarlaşmışdır. Ümumilikdə ölkəmiz “Global rəqəbat qabiliyyəti” hesablatları üzrə 2005-ci ildən 2017-ci ilədək 69-cu yerdən 34 pillə irəliləyərək 35-ci yere yüksəlmiş, 2009-cu ildən indiyədək MDB-də liderliyi qoruyub saxlamışdır. Bundan əlavə, respublikamız 190 ölkənin biznes mühitini qiymətləndirən növbəti “Doing Business 2018” hesabatında 8 pillə irəliləyərək 57-ci mövqeyə yüksəlmiş, öten il ərzində davam etdirilən uğurlu islahatların nəticəsi olaraq, 6 göstərici üzrə mövqeyini yaxşılaşdırmışdır.

Öten illərdə qeyri-neft sektorunun ümumi daxili məhsuldağı çəkisinin artırılması, regionların tarazlı və davamlı inkişafı, yerlərdə yeni istehsal müəssisələrinin açılması, işsizlik problemlərinin aradan qaldırılması, əhalinin sosial rifahının gücləndirilməsi namına bir sıra mühüm addımlar atılmışdır. 2018-ci ilin birinci rübündə xarici ticarət-

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında kiçik və orta sahibkarlıq səviyyəsində istehlak mallarının istehsalı-na dair Strateji Yol Xəritəsi” ölkəmizdə sahibkarlıq və biznes mühitinin yaxşılaşdırılması üçün yaxşı imkanlar açmışdır. Sahibkarlığın inkişafı məqsədilə həyata keçiriləcək kompleks tədbirlər sistemini özündə ehtiva edən səmərəli islahatların konkret istiqamətləri və hədəfləri əksini tapmışdır.

Öldə olunmuş nailiyyətlər, şübhəsiz, hökumət komandasının daha sayılı çalışmasını, veriliş tapşırıqlarının vaxtında, təxirəsalınmadan icrasını tələb edir.

Son 11 ayda Nazirlər Kabinetinin tərkibinin müasir idarəetmə meyarlarını mənimsəmiş kreativ təfəkkürlü gənc kadrlar hesabına zənginləşdirilməsi qarşısında duran vəzifələrin həllinə yaxşı imkanlar açır. İnqırıq ki, dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bundan sonrakı mərhələdə davam etdiriləcək islahatlar Azərbaycanın yaxın perspektivdə tamamilə modern və inkişaf etmiş dövlətə çevrilməsini təmin edəcəkdir.

də müsbət saldonun təmin edilməsi, şübhəsiz, ixrac sahibkarlığının dəstəklənməsi tədbirləri ilə sıx şəkildə bağlıdır. Ölkə başçısının 1 mart 2016-cı il tarixli “Qeyri-neft məhsullarının ixracının təşviqi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” fərmanı da sahibkarlığa dəstək istiqamətində mühüm addım olmuş, bununla ixrac məhsullarına ixrac təşviqinin maliyyələşdirilməsi və geridödəmə dəstəklərinin verilməsi mexanizmi yaradılmışdır. Fərmana əsasən, qeyri-neft məhsullarının ixracı ilə məşğul olan şəxslərə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ixrac təşviqi ödənilir.

Uğurla həyata keçirilmiş islahatların nəticəsi olaraq respublikamızın bölgələrinin sənaye potensialı da əsaslı şəkildə güclənmişdir. Bu gün Azərbaycanın rayon və şəhərlərində yeni-yeni istehsal müəssisələri, fabriklər və zavodlar istidafəyə verilir, gənclərin fəadlı məşğulluğu təmin edilir. Regionlarda avtomobil, velosiped, kənd təsərrüfatı texnikası, habelə yüngül sənaye, tekstil məhsulları istehsal edən sahibkarlarımızın ixrac potensialı əsaslı şəkildə güclənir. Son aylarda ixracın idxalı üstələməsi, xarici siyasətdə profitinin yaranması son illərdə həyata keçirilən qanunverici və institusional islahatların uğurlu nəticəsidir.

Son illərdə imzalanmış sənədlər əsasında sahibkarlıq fəaliyyəti üçün lisenziya və icazələrin sayının və ödənilən rüsumların məbləğlərinin dəfələrlə azaldılması; icazələrin verilməsi prosedurlarının sadələşdirilməsi, o cümlədən bu sahədə elektron portalın yaradılması; sahibkarların hüquqlarının qorunması məqsədilə Apeyalsiya Şuralarının yaradılması; ölkə ərazisində tranzit yüklərin daşınmasında “bir pəncərə” prinsipinin tətbiq olunması; ölkədə investisiyaların təşviqinin artırılması məqsədilə 7 il müddətində vergi və gömrük güzəştlərinin verilməsi; idxal-ixrac əməliyyatları zamanı gömrük prosedurlarının sadələşdirilməsi məqsədilə elektron gömrük xidmətlərinin daha da genişləndirilməsi; dövlət satınalmalarında təkmilləşdirmələrin aparılması; dövlət orqanlarında sahibkarların müraciətlərinin birbaşa cavablandırılmasını həyata keçirən, məlumatlandırma və məsləhət xidmətlərini göstərən çağrı mərkəzlərinin yaradılması təmin edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında kiçik və orta sahibkarlıq səviyyəsində istehlak mallarının istehsalı-na dair Strateji Yol Xəritəsi” ölkəmizdə sahibkarlıq və biznes mühitinin yaxşılaşdırılması üçün yaxşı imkanlar açmışdır. Sahibkarlığın inkişafı məqsədilə həyata keçiriləcək kompleks tədbirlər sistemini özündə ehtiva edən səmərəli islahatların konkret istiqamətləri və hədəfləri əksini tapmışdır.

Öldə olunmuş nailiyyətlər, şübhəsiz, hökumət komandasının daha sayılı çalışmasını, veriliş tapşırıqlarının vaxtında, təxirəsalınmadan icrasını tələb edir.

Sahsultan HƏSƏNOV,
Rusiya Federasiyasının Prezidenti yanında
İdarəetmə və Dövlət Qulluğu Akademiyasının başkanı

Atəşkəs rejimi pozulmuşdur

Ermenistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərdə iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 88 dəfə pozub.

AZƏRTAC-ə Müdafiə Nazirliyindən verilən məlumata görə, Ermənistan Respublikasının Noyemberyan rayonunun Dovex kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Kəmərlı, Qaymaqlı, Quşçu Ayırın kəndlərində, Bərd rayonunun ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Muncuqlu kəndində və adsız yüksəkliklərdə, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərd

Xarici İşlər Nazirliyində geniştərkibli iclas keçirilib

Xarici işlər naziri Elmar Məmməd-yarovun sədrliyi ilə xarici işlər nazirinin müavinləri, kollegiya üzvləri, xüsusi tapşırıqlar üzrə səfirlər, nazirliyin idarə və struktur bölmələrinin rəhbərlərinin iştirakı ilə geniştərkibli iclas keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, iclasda Elmar Məmməd-yarov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə xarici işlər nazirinin müavini təyin olunmuş Ramiz Həsənovu təqdim edib və ona fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Nazir Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın müstəqil, tarazlaşdırılmış və çoxistiqamətli xarici siyasət yürütdüyünü qeyd edərək, dövlət başçısı tərəfindən Xarici İşlər Nazirliyinin qarşısında qoyulmuş vəzifə və tapşırıqları diqqətə çatdırıb.

İclasda 2019-cu ilin Azərbaycanda diplomatik xidmətin yaranmasının 100 illik yubileyinin olduğu qeyd edilib. Xarici işlər nazirinin müavini təyin olunmuş Ramiz Həsənov Moskva Dövlət Beynəlxalq Əlaqələr İnstitutunu bitirib. O, Azərbaycanın Gürcüstanda fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri, Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin sədri kimi vəzifələrdə çalışıb.

Azərbaycan iqtisadiyyatının daha uğurlu inkişaf dövrü başlayıb

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci rubünün yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında verdiyi tapşırıqlardan və aprelin 18-də keçirilmiş andiçmə mərasimindəki çıxışından irəli gələn tapşırıq və vəzifələrin icrasına dair iqtisadiyyat Nazirliyində geniş kollegiya iclası keçirilib.

Iqtisadiyyat Nazirliyinin strukturuna daxil olan və tabeliyindəki qurumların rəhbərlərinin iştirakı ilə keçirilmiş iclasda iqtisadiyyat naziri, kollegiyanın sədri Şahin Mustafayev ölkənin ictimai-siyasi həyatında mühüm hadisə olan 11 apreldə keçirilmiş prezident seçkilərində xalqın mütləq əksəriyyətinin səsini toplayan Prezident İlham Əliyevin parlaq və inamlı qələbə qazandığını vurğulayıb. Azərbaycan xalqı prezident seçkilərində son 15 ildə ölkəmizdə qazanılmış sosial-iqtisadi uğurlara, dövlət müstəqilliyinin daha da möhkəmləndirilməsinə, Azərbaycanın qüdrətlənməsinə səs verib.

Qeyd edilib ki, Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci rubünün yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında və andiçmə mərasimindəki proqram xarakterli çıxışlarında dövlət başçısı görülmüş işləri yüksək qiymətləndirib, qarşıdakı dövr üçün mühüm vəzifələr müəyyənləşdirib. Vurğulanıb ki, dövlət başçısının rəhbərliyi ilə həyata keçirilən genişmiqyaslı tədbirlərin və davamlı islahatların reallaşdırılması nəticəsində əvvəlki illərdə olduğu kimi, 2018-ci ilin I rübü də Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün uğurlu olub. Belə ki, bu dövrdə ÜDM 2,3%, qeyri-neft sektoru təqribən 3%, qeyri-neft sənayesi 10%, kənd təsərrüfatı 4,2%, artıb. 2018-ci ilin I rübündə valyuta ehtiyatları 2,2 milyard ABŞ dolları artaraq 44,2 milyard ABŞ dollarına çatıb. Bu dövrdə ölkə iqtisadiyyatına 3,5 milyard dollar sərmayə qoyulub ki, bunun da böyük hissəsi xarici investisiyalardır. Bu dövrdə həmçinin "Cənub qaz dəhlizi"nin yaradılması, "Şimal-Cənub neqliyati dəhlizi"nin inkişafı istiqamətində mühüm işlər görüldü, Ləti Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı istifadəyə verilib, Kiçik və Orta Sahibkarlığın İnkişafı Agentliyi yaradılıb.

Nazir Şahin Mustafayev bildirib ki, dövlət başçısının sənə-

yləşmə siyasətinə uyğun olaraq, sənaye parklarının və məhəllələrinin yaradılması, sənaye zonalarına yeni rezidentlərin cəlb edilməsi istiqamətində tədbirlər davam etdirilib. Hazırda 17 rezidenti olan Sumqayıt Kimiya Sənaye Parkında 2018-ci ildə 7 müəssisənin, 11 rezidenti olan Balaxanı Sənaye Parkında 6 müəssisənin fəaliyyətə başlaması gözlənilir. Mingəçevir Sənaye Parkında boyama, toxuma, tikici, corab, ayaqqabı və tibbi kosmetika istehsalı üzrə də müəssisələrin yaradılması nəzərdə tutulur. Pirallahı Sənaye Parkında hazırda tikinti işləri aparılır və 3 müəssisəyə rezident statusu verilib.

Neftçala Sənaye Məhəlləsində bu il "Azprodukt" MMC-nin baliq emalı və konservləşdirilməsi müəssisəsi də fəaliyyətə başlayacaq. Masallı Sənaye Məhəlləsində tikinti işləri tam başa çatıb. Artıq 2 sahibkar sənaye məhəlləsinin iştirakçısı kimi qeydiyyatla alınıb və hazırda digər layihələr üzrə təhlillər aparılır. Hacıqabul Sənaye Məhəlləsində həyata keçirilən tikinti işləri 2018-ci ildə başa çatacaq. Daxil olmuş təkliflər araşdırılıb və "ATEF Sənaye Kompleksi" MMC və "Plassteht" MMC-nin Hacıqabul Sənaye Məhəlləsinin iştirakçısı kimi qəbul edilməsi qərara alınıb.

Kollegiya iclasında həmçinin qeyd olunub ki, ölkəmizdə ənənəvi sahələrdən olan xalqçılığın inkişafı məqsədilə artıq 10 rayonda xalça müəssisələrinin tikintisi yekunlaşıb. Hazırda daha 10 müəssisənin, 5 un və boyag maddələri tədarüklü məntəqəsinin tikintisi işləri davam etdirilib və bu müəssisələrin 2018-ci ilin sonuna qədər istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur. Hazırda ölkənin 30 rayonunda 45 aqroparkın yaradılması həyata keçirilir ki, bunlardan 3 aqroparkda birinci mərhələ üzrə nəzərdə tutulmuş işlər başa çat-

dırılıb, 15-i isə 2018-ci ildə istifadəyə verilecək. Qeyd olunub ki, 2018-ci ilin ötən dövrü ərzində iqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən layihələrinin ümumi dəyəri 371 milyon manat olan 397 sahibkara geri qaytarılan kreditlər hesabına 64,4 milyon manat güzəştli kredit verilib. 2018-ci ildə geri qaytarılan vəsaitlər hesabına sahibkarlara minimum 170 milyon manat güzəştli kredit verilməsi təmin ediləcək.

Dövlət başçısının müvafiq fərmanına uyğun olaraq, iqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi ilə birlikdə yaradılmış "Lisenziyalar və icazələr" portalı bu ilin mart ayında fəaliyyətə başlayıb. Artıq iqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən "Lisenziyalar və icazələr" portalı vasitəsilə sahibkarlara 110 elektron lisenziya verilib. Onlardan 81-i yeni verilmiş, 29-u isə müddətsiz lisenziya ilə əvəz edilmiş lisenziyalardır.

Vurğulanıb ki, Kiçik və Orta Sahibkarlığın İnkişafı Agentliyi kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinə dəstəkləyəcək, dövlət qurumlarının onlara göstərdikləri xidmətlərin bir məkanda - "Kiçik və Orta Sahibkarlıq Evi"ndə təşkil, əlaqələndirilməsi və tənzimlənməsi üzrə fəaliyyətə həyata keçirəcəkdi. Kollegiya iclasında agentliyin fəaliyyətinin təşkilat işlərinin sürətləndirilməsi istiqamətində vəzifələr müəyyənləşdirilib.

Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq, kollegiya iclasında kiçik sahibkarlara və ailə biznesinin iri özəl və dövlət şirkətləri tərəfindən dəstəklənməsinin təşviq olunması ilə bağlı nazirliyin müvafiq strukturları üçün konkret vəzifələr müəyyənləşdirilib.

Prezident İlham Əliyevin "Made in Azerbaijan" brendinin

xarici bazarlarda təşviqinə dair fərmanına uyğun olaraq, 2018-ci ilin ötən dövründə Azərbaycan şirkətləri dövlət büdcəsi hesabına beynəlxalq sərgilərdə vahid ölkə stendi ilə iştirak ediblər. Ümumilikdə indiyədək xarici ölkələrə 13 ixrac missiyası təşkil olunub.

Şərab Azərbaycanın əsas ixrac potensialı olan məhsullarındandır və yaxın vaxtlarda Çin Şanxay şəhərində Azərbaycan Şərab evi açılacaq. Nazir Şahin Mustafayev Pekində Azərbaycan Şərab evinin açılmasının məqsədauyğun olduğunu diqqətə çatdırıb, "2018-2025-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında şərabçılığın inkişafına dair" Dövlət Proqramının əlaqədar dövlət qurumları ilə birgə icrasına, şərab istehsalının və ixracının genişləndirilməsinə, eləcə də şərab istehsalçıları ilə müttəmədi görüşlərin keçirilməsinə dair müvafiq tapşırıqlar verib.

Dövlət başçısının tapşırıqlarına uyğun olaraq, 2018-ci ildə də sosial layihələrin icrasına xüsusi diqqət yetirilecək. Bildirilib ki, Prezident İlham Əliyevin Böyükqor gölünün təmizlənməsi barədə tapşırıqlarına uyğun olaraq, hazırda Fransanın "Suez" şirkəti "Böyükqor gölünün bərpası" layihəsinin 2-ci mərhələsi üzrə layihələndirmə işlərini həyata keçirir.

Nazir Şahin Mustafayev Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin I rubünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında və andiçmə mərasimində dövlət başçısının çıxışından irəli gələn və iqtisadiyyat Nazirliyi qarşısında qoyulmuş vəzifələrin vaxtında və keyfiyyətliliyi icrası üçün nazirliyin struktur bölmələrinə konkret tapşırıqlar verib. İclasda dövlət başçısının andiçmə mərasimindəki çıxışından irəli gələn tapşırıq və vəzifələrin icrasına dair xüsusi tədbirlər planı təsdiq edilib. Prezident İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci rubünün yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında verdiyi tapşırıqların icrası ilə bağlı tədbirlər planının hazırlanması qərara alınıb. Kollegiya iclasında digər cari məsələlər də müzakirə edilib.

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının prezidenti

Beynəlxalq Əmək Təşkilatının baş direktoru ilə qeyri-formal məşğulluqla mübarizə məsələlərini müzakirə edib

Bakıda Beynəlxalq Əmək Təşkilatının baş direktorunun iştirakı ilə "Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə doğru, davamlı inkişafın və layiqli əməyin təbliği" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib.

Konfransda Beynəlxalq Əmək Təşkilatının baş direktoru Qay Rayder, beynəlxalq qurumların, ayrı-ayrı ölkələrin hökumətlərinin, həmkarları ittifaqlarının və işəgötürənlər təşkilatlarının yüksək səviyyəli nümayəndələri iştirak ediblər.

Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının prezidenti Məmməd Musayev tədbirdə çıxış edərək bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulmuş və hazırda Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu dövlət siyasəti nəticəsində ölkədə yoxsulluq həddinin 50 faizdən 5,4 faizə, işsizlik səviyyəsinin təxminən 5 faizə endirilməsinə nail olunub. Son 15 il ərzində məaşlar orta hesabla 5 dəfə, pensiyalar 8 dəfə, əhalinin real gəlirləri orta hesabla 2,6 dəfə artmışdır. Qeyd olunanlarla yanaşı, ən önəmli məsələ isə qaçqınların öz torpaqlarına geri dönməsinin təmin edilməsidir. Bunun üçün görək münasiblərə ədalətli həll olunsun, sülh bərpa edilsin. Bu baxımdan düşüncəyə görə, Qarabağ məsələsi də daxil olmaqla regional münasiblərə daha həssas yanaşmalıyıq, müharibələr nəticəsində bütün əmlakın, yaşadığı yeri itirən insanlara humanitar yardım göstərilməlidir. Bu istiqamətdə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının və Beynəlxalq Əmək Təşkilatının üzərinə çox ciddi məsuliyyət düşür. Əmək miqrasiyasını və qaçqınlığı doğuran digər səbəb ölkələr, müxtəlif əhali qrupları arasında dərinləşən iqtisadi bərabərsizlikdir. Bu məsələnin həlli üçün də beynəlxalq

təşkilatlar istiqamətverici rol oynamalıdır. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri çərçivəsində yoxsul ölkələrin təhsil və səhiyyə sahələrinə investisiya yatırılmalı, normal yaşayış üçün minimum infrastruktur təmin edilməlidir.

Tədbir çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyası ilə Rusiyanın Sənayeçilər və Sahibkarlar İttifaqı arasında əməkdaşlıq memorandumu imzalanıb. Memorandumu Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının prezidenti Məmməd Musayev və Rusiyanın Sənayeçilər və Sahibkarlar İttifaqının prezidenti Aleksandr Şoxin imzalayıblar.

Sonra Məmməd Musayev Beynəlxalq Əmək Təşkilatının prezidenti Qay Rayderlə görüşüb. Görüşdə hər iki tərəfin maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb və "İşəgötürənlər birlikləri haqqında" qanunun hazırlanmasına, o cümlədən Azərbaycanda qeyri-formal məşğulluqdan aradan qaldırılması istiqamətində beynəlxalq təcrübənin tətbiqinə ehtiyac olduğu vurğulanıb. Beynəlxalq Əmək Təşkilatının Azərbaycana ünvanladığı tezislərdə də qeyd olunub ki, gələcəkdə işəgötürənlər birlikləri haqqında qanunun qəbulu cəmiyyətdə işəgötürənlər təşkilatlarının mövqeyinin daha da möhkəmləndirilməsinə xidmət edəcəkdir.

Məmməd Musayev mərkəzi Moskvada yerləşən Sənayeçilər və Sahibkarlar Beynəlxalq Konqresi ilə Beynəlxalq Əmək Təşkilatı arasında əlaqələrin gücləndirilməsi istiqamətində töhfə verməyə hazır olduğunu qeyd edib. "Biz istərdik ki, Beynəlxalq Əmək Təşkilatı postsovet ölkələri də daxil olmaqla özündə 26 ölkəni birləşdirən bu təşkilat arasında körpü yaradaq. Çünki dünya-

da münasiblərin həllində, iş yerlərinin açılmasında vətəndaş cəmiyyətinin, ictimai təşkilatların böyük rolu var. Sənayeçilərin və Sahibkarların Beynəlxalq Konqresinin fəaliyyətini bu istiqamətə yönəldək ki, iş yerlərinin açılmasında beynəlxalq prinsiplərə riayət olunmasında Beynəlxalq Əmək Təşkilatı ilə əməkdaşlıq edilsin".

Qay Rayder bildirib ki, Prezident İlham Əliyevlə görüşdə qeyri-formal məşğulluqdan formal məşğulluğa keçid ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb və bu istiqamətdə görüşlə işlərin olduğu qeyd edilib.

Məmməd Musayev bildirib ki, qeyri-formal məşğulluqla mübarizə məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Əli Əhmədovun rəhbərliyi ilə Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyası yaradılıb. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası (AHİK) və Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Milli Konfederasiyası (ASK) bu komissiyaanın üzvləridir. M.Musayev qeyri-formal məşğulluqdan formal iqtisadiyyata keçidə bağlı Beynəlxalq Əmək Təşkilatının təcrübəsinə Azərbaycanla paylaşılmasının fayda verəcəyini də qeyd edib. O, Azərbaycanda Beynəlxalq Əmək Təşkilatının təlim mərkəzinin yaradılmasının da faydalı olacağını Qay Rayderin diqqətinə çatdırıb.

Görüşdə Azərbaycanla BƏT arasında gələcək əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib, əməkdaşlıq gündəliyinin daha da genişləndirilməsinə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Konfransın sonunda "Bakı EXPO 2025"-lə bağlı təqdimat olub.

Təqdimatdan sonra Q.Rayder, S.Babayev, S.Möhbalıyev və M.Musayev mətbuat konfransı keçiriblər.

"Azərbaycan"

ABŞ kongresmeni Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100 illiyi münasibətilə bəyanatla çıxış edib

ABŞ Kongresinin üzvü Skot Perri (Respublikaçı - Pensilvaniya) Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin (AXC) yaranmasının 100 illik yubileyi münasibətilə Nümayəndələr Palatasında bəyanatla çıxış edib.

Bəyanatda 1917-ci il inqilabından və Birinci Dünya müharibəsi zamanı Rusiya qoşunlarının Qafqaz cəbhəsindən çəkilməsindən sonra Azərbaycanın 1918-ci il ma-

yın 28-də öz müstəqilliyini elan etdiyi bildirilir. Müstəqilliyinin qala olmasına baxmayaraq, AXC-nin hazırkı müstəqil Azərbaycanın formalaşması üçün əsas təşkil etdiyi və 1991-ci ildən sonra regionda və dünyada artan vacib rola malik olduğu vurğulanır.

Bəyanatda qeyd olunur ki, Azərbaycan ABŞ-in əsas hərbi müttəfiqlərindəndir. Azərbaycan sülhməramları-

nın ABŞ və NATO qüvvələri ilə birgə vaxtılıq Kosovoda, İraqda xidmət etdiyi, bu gün Əfqanıstanda NATO-nun Qətiyyətli Dəstək Missiyasında 120 nəfərdən ibarət qüvvəsinin olduğu qeyd edilib.

Azərbaycanın enerji sektorunda lider olduğu, dünyanın ilk neft quyularından birinin 1848-ci ildə Bakının cənubunda qazıldığı, öz təbii ehtiyatlarını inkişaf etdirdiyi,

Transanadolu kəmərinin tikməklə Avropanın qaz asılılığını azaltmağa yardım etdiyi bəyanatda diqqətə çatdırılır. Azərbaycanın zəngin qaz ehtiyatlarının onun "Odlar yurdu" kimi tanınmasına gətirib çıxardığı qeyd olunur.

Bəyanatda Azərbaycana dostluğuna görə minnətdarlıq bildirilir və xalqına cavamlı sülh, əmin-amanlıq arzu olunur.

Kaliforniya qubernatoru: "Azərbaycan dünyanın ən sürətlə inkişaf edən və çağdaşlaşan dövlətlərindən birinə çevrilib"

ABŞ-in Kaliforniya ştatının qubernatoru Edmund Braun Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi ilə bağlı təbrik bəyannaməsi imzalayıb. Bu barədə AZƏRTAC-a Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulluğundan məlumat verilib.

Baş konsulluğa ünvanlanmış bəyannamədə qubernator qeyd edir: "Kaliforniya ştatı adından müsəlman dünyasında ilk dünyəvi və demokratik respublika olan və

ilk dəfə qadınlara səsvermə hüququ verən Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətilə Azərbaycanı təbrik etməkdən şərəf duyuram".

E.Braun sənəddə Azərbaycanın qədim tarixə malik tolerantlıq ənənələrini, ölkəmizdə müsəlmanlar, xristianlar və yəhudilərin arasında dinlərarası harmoniyanı və onların sülh şəraitində birgəyaşayışını yüksək qiymətləndirdiyini vurğulayıb. Qubernator

on minlərlə azərbaycanlının bu gün Kaliforniyada yaşayaraq, bu ştatın inkişafına və multikulturalizminə öz töhfələrini verdiyini diqqətə çatdırır. O, həmçinin 1991-ci ildə Azərbaycanın müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra onu gücləndirdiyini, dünyanın ən sürətlə inkişaf edən və çağdaşan dövlətlərindən birinə çevrildiyini qeyd edir.

Sonda qubernator Azərbaycan xalqını bir daha bu tarixi gün münasibətilə təbrik

edərək Azərbaycana bundan sonra da uğurlar arzu edir.

Qeyd edək ki, 39 milyon əhaliyə malik Kaliforniya ştatı əhalisi və iqtisadi gücünə görə ABŞ-in ən böyük ştatıdır. 2,7 trilyon dollarlıq ümumi daxili məhsula malik bu ştat ötən ay Böyük Britaniyanı qaçaqlayaraq dünyanın ən güclü 5-ci iqtisadiyyatı olub. Bir milyonaqədər erməninin yaşadığı Kaliforniya dünyada ermənilərin ən sıx yaşadığı məkanlardandır.

Milli Məclisin komitə iclaslarında

Mayın 22-də Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsinin icrası müzakirə olunub. Komitənin sədri Ziyad Səmədzadə bildirib ki, parlament dövlət büdcəsi üzrində nəzarəti təşkil edir və hər il icra haqqında məsələni müzakirə edir. 2017-ci il dövlət büdcəsinin icrası ilə tanışlıq sübut edir ki, iqtisadiyyatımızda müsbət meyllər güclənir. Sosial proqramların icrasında maliyyə problemi olmayıb. Bu da 2018-ci il dövlət büdcəsinin daha yüksək göstəricilərlə təmin olunmasına şərait yaradıb. Azərbaycan iqtisadiyyatında müsbət tendensiyaqlar güclənir. 2017-ci il ərzində dövlət büdcəsinin bütün parametrlərinin icrası mümkün olub, sosial proqramlar həyata keçirilib.

Qeyd olunub ki, "Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsi və müvafiq hesabat "Büdcə sistemi haqqında" qanunun müvafiq maddəsinə uyğun olaraq hazırlanıb. Hesabat Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulan xərclərin icra vəziyyəti ilə bağlı göstəricilərlə yanaşı, dövlət borcları, il ərzində götürülən dövlət borcuna xidmət, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondunun, dövlət büdcəsinin ehtiyat fondunun vəsaitindən istifadə haqqında və digər zəruri məlumatları özündə ehs etdirir.

İclasda iştirak edən Həsəblama Palatasının sədri Vüqar Gülməmmədov bildirib ki, 2017-ci ildə Azərbaycanın dövlət büdcəsinin gəlirlərində 15 mədaxil mənbəyi üzrə proqnoz tam icra olunub.

Yeddi mədaxil mənbəyi üzrə isə proqnoza əməl edilməyib. Ötən il büdcə gəlirlərinin 46,8 faizi ilin birinci yarısında təmin olub.

Maliyyə nazirinin müavini Azər Bayramov bildirib ki, makroiqtisadi birliyin təmin edilməsi istiqamətindəki islahatlar nəticəsində makroiqtisadi sabitlik təmin olunub. Ölkədə müsbət iqtisadi artım qeydə alınıb, iqtisadiyyata əlavə xarici valyuta daxil olub. Borc öhdəliklərinin maliyyə təminatı təmin edilib. Büdcə dəxliomalarının 8,633 milyard manatı qeyri-neft sektoru hesabına təmin olunub.

Iqtisadiyyat nazirinin müavini Səvinc Həsənova bildirib ki, iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda istehsal edilmiş əlavə dəyər öten ilə nisbətən 2,7 faiz artıb, qeyri-neft sektorunun ümumi daxili məhsulda xüsusi çəkisi 62,8 faiz təşkil edib.

Deputatlar Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsinin icrası barədə fikirlərini səsləndiriblər.

Müzakirə olunan qanun layihəsi Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olunub.

Mayın 22-də Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin iclası keçirilmişdir. Əvvəlcə "Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" qanun layihəsi üçüncü oxunuşda müzakirə edildi.

Komitənin sədri Hadi Rəcəbli bildirdi ki, 8 fəsil 40 maddədən ibarət sənədə əsas anlayışlar, əlilliyi müəyyən edilməsi, iş yerlərinin əlilliyi olan şəxslərə müyəssər olması və istifadəsi üçün uyğunlaşdırılması, əlilliyi olan şəxslərin reabilitasiyası, əhali və inkişafı, onların təhsil, peşə hazırlığı və digər məsələlər əksini tapıb.

Qanun qüvvəyə mindikdən sonra əlilliyi olan şəxslərin hüquqlarının müdafiəsi sahəsində vəzifələri müəyyən ediləcək - əlilliyə səbəb olan risklərin, əlillik əlamətinə görə ayır-seçkililiyin bütün formalarını aradan qaldırılmasını, onların reabilitasiyasını, cəmiyyətdə tam həcmdə iştirakını, sosial inteqrasiyasına şərait yaradılmasını, onlara aid proqram və qərarların qəbulu prosesinə fəal cəlb olunmasını tənzimləyəcək.

Komitə üzvləri layihə barədə fikirlərini, qeyd və təkliflərini bildirdilər. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olundu.

İclasda Əmək Məcəlləsinə təklif olunan dəyişikliklər də müzakirə edildi. Dəyişikləyərək əsasən, Məcəlləyə 67-2-ci (Azərbaycan Respublikasında dövlət ümumi təhsil müəssisələrində işləyən təhsilverənlərin sertifikatı) maddə əlavə olundu.

Maddədə bildirilir ki, hamilə qadınlara, uşağı üç yaşınadək sosial məzuniyyətdə olan və həmin məzuniyyət bitdikdən sonra bir ildən az müddətdə müvafiq vəzifədə (peşədə) çalışan qadınlara (uşağını tərkəsinə böyüdən kişilərə) sertifikatı verilmir. Bundan başqa, ilk dəfə işə qəbul olunanlar beş il müddətində, eləcə də azı üç dəfə sertifikatı yadən keçmiş şəxslər də sertifikatı yadən keçirilmir.

Komitə üzvləri "Təhsil haqqında" qanuna təklif olunan dəyişikliklərə fikirlərini bildirdilər. Sonda bu layihələr də Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə edildi.

Səbinə MƏMMƏDOVA, "Azərbaycan"

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti

100 yaşlı Cümhuriyyətin 23 yaşlı naziri

Əvvəlki 1-ci səh.

Mustafa bəy Türkiyədə olduğu vaxt oradan döğmələrinə məktublar göndərirdi. Həmin məktublardan birini 1918-ci il sentyabrın 15-də hi-mayədari olan emisi Məmmədza ağaya yazır. Əvvəla, məktubun rus-ca yazılması onu göstərir ki, Musta-fa bəy hələ gənc ikən bu dila də mü-kəmməl işlənmişdi. İkinci tərəf-dən, məktubda həmin dövrün siyasi cəhətdən dolğun təhlil olunması, cə-riyən edən hadisələrə düzgün qi-yəmet verilməsi diqqəti çəkirdi. Üçün-cüsü isə məktubun hər cümləsində cavan hüquqşünasın öz xalqının ta-leyi üçün nigarçılıqlı aydın hiss olunurdu: "Hər gəncin bir gündüzdü var. Türkiyə üçün nəyin yaxşı olduğu hələ belli deyildir: güclü və qalibiyyətli müttəfiq Almaniya, yoxsa İngil-tərəf və Almaniya arasında siyasi ba-lanslaşdırma. Biz onun öz zəif müt-təfiqi Türkiyə ilə ne sayaq rəftar edə-leyinin bu yaxınlarədə şahidi idik.

Öz daxili həyatlarında türklər is-lahatlar və idarəetmədə mərkəzdən-qaçma yolu tutublar. Ərəbistana bir qism muxtariyyət vəd edilir. Azər-baycana gəldikdə isə...əgər gələcək sülh konqressinə Qafqazın bütün xal-qları dost və həmrəy kimi gələrərsə və bütün kimi çıxış edərlərsə, onda onlar öz istidialarının bu və ya digər şəkildə tanınmasını nail olarlar. Ərazilərin hüdudlanmasını məsələsin-də ermənilər böyük inadkarlıq göstə-rəcəklər, hərçənd sərhədlər məsələ-si burada həllini tapmayıb, belə ki, konfederasiya baş tutmayıb, öz də ermənilər təkə Qazax qəzasının dağlıq hissəsinə deyil, həm də Şuşa qəzasının böyük bir hissəsinə, Ca-vanşir və Zəngəzur qəzalarının bir hissəsinə iddia irəli sürürlər".

1918-ci ilin sonunda, təxminən yarım illik ayrılıqdan sonra Mustafa bəy Vəkilov vətəne qayıdır və onun həyatında yeni bir dövr başlanır. Çünki İstanbul həyatı ona daha gənc siyasi bəliklər və zəngin təcrübə bəxş edir. Dekabrın 7-də Azərbaycan Parlamenti açılır və Vəkilov onun üzvü seçilir. Parlamentin büt-cə-maliyyə komissiyasının üzvü ki-mi fəaliyyət göstərir, bu sahədə qay-da-qanuna riayət olunmasını nəzə-rət edir. Lakin 1919-cu ilin sonunda Nəsib bəy Yusifbəyliyin təklif etdiyi kabinetdə daxili işlər nazirinin müa-vini təyin olunduğundan həmin ko-missiyadan çıxır.

23 yaşlı daxili işlər naziri

M.Vəkilov 1919-cu ilin dekabrın-da keçirilən Müsavat Partiyasının II qurultayından yenidən MK-yə üzv seçilir. Növbəti il fevralın 18-də isə ona daxili işlər naziri vəzifəsi etibar edil-ir. Onda Mustafa bəyin cəmi 23 ya-sı vardı və o, ölkədə ən gənc nazir idi. Buna baxmayaraq, nazirliyin işi-ni layiqincə icra etməyi, baş verən hadisələrə operativ surətdə müdaxilə-si, tətbiqəsalınmaz tədbirlər görmə-yi və kadrları seçib onlarla birgə çalışmağı bacarırdı.

Mustafa bəy Nadir ağa oğlu tə-biətdə də çox cəsəretli və fədakar bir insan idi. 1920-ci il yanvarın 14-də Zaqafqaziya dövlətlərinin istiqaliyətini Antanta dövlətlərinin tanınması ilə bağlı parlament iclası keçiriləndən "Süngülərin ucunda azadlıq getiril-mir" - deyə replika atması onun öz xalqının müstəqilliyini qorumaq üçün heç nədən çəkinmədiyini təsdiqləyir-di. Bununla o, çatdırmaq istəyirdi ki, sosialistlərin vəd etdiyi azadlıq, əs-lində azadlıq deyil. Çünki zorla, güclə, süngü ilə gələn hakimiyyət heç vaxt xalqa azadlıq getirə bilməz.

1920-ci ilin yazında cümhuriyyət özünün narahət günlərini yaşayırdı. Bu dövrdə Mustafa bəy Vəkilov Azərbaycanın istiqaliyyətini, de-mokratıya və dövlətçiliyini qorumaq üçün var qüvvəsi ilə çalışırdı: həm vətəndaş, həm də nazir kimi.

Martın 22-də Mustafa bəy Vəki-lo-vun "Bakı rayonu fəhlələrinə Daxiliy-ə Nazirliyindən" adı müraciəti yayı-lır. Nazir o çətin, kəməşkeşi günlərdə hadisələrin mahiyyətini göstərməyə, insanların "gözünü açmağa" çalışırdı: "Zəhmətkeşlərin menafeyi kəşiyində dayanan cümhuriyyəti anı inziabati orqanı fəhle sinfinin öz iqtisadi və hü-quqi vəziyyətini yaxşılaşdırmaq üçün apardığı mübarizəyə qarşınmaq niyyə-tində deyildir, lakin fəhle sinfinin mənə-feyinin müdafiəsi ilə pərdələnmək cinayətkar təbliğat və planlar yolu ilə öz pozuculuq işini aparan kənd qüv-vələrin agentlərinin dövlətə zərər çı-xışlarını sərəncamında olan bütün vasitələrlə yitirdəcəyiq".

Nazir ne üçün bu qərarda oldu-ğunu aydınlaşdıraraq deyirdi ki, sö-zügedən əməllər Azərbaycan de-mokratıyasına zidd olan ünsürlər tə-rəfindən kənardan dikte edilir və Azərbaycan Cümhuriyyətinin istiqla-lını, eləcə də fəhle sinfinin özünün rifahını hədəylir. O, fəhlələrə, eyni zamanda onların şəxsində bütün in-sanlara müraciət edərək yazırdı: "Vətəndaş fəhlələri! Məsuliyyətsiz, qına rıyətli və satın təbliğatçıların fitnələrini uymayın. Dövlətin qayda-qanunlarını mütləsskil halda qoru-mağınız - istiqalınız və azadlığımı-

zi möhkəmləndirməyin rəhnidir. Öz demokratik hökumətinizin işini mü-dafiə edin və möhkəm əmin olun ki, hər bir ədalətli iqtisadi və hüquqi id-dianız Daxiliyyə Nazirliyi tərəfindən tam həms-rəğbə və coşğun həmrəy-liklə qarşılanacaqdır".

Bu dövrdə erməni xəyanətkarlığı tüğyan edirdi

1920-ci ilin ağır mart günlərində Mustafa bəy öz nazir kabinetində qərar tuta bilməmiş, hadisələrin qay-nar nöqtəsinə - Qarabağa getmişdi. On günə yaxın orada qalmış və qayı-dandan sonra, aprelin 1-də parla-mentin iclasında çıxış edərək də-putatılara müvafiq vəziyyət barədə et-raflı məlumat vermişdir. O, çıxışında bildirmişdir: "Möhtərəm məbus əfə-nidlər! Son günlərdə əfkari-ümumiyyə-yi (ictimai fikri) işğal edən (məş-gul edən) Qarabağ hadisələri bə-rəsində izahat verəcəyəm. Martin 22-də və iki gün ondan irəli Şuşa qəza-sına Azərbaycan xidmətinə olan iki uçastokun erməni pristavları gene-ral-qubernatorun görüşünə gəlmək adı ilə hərsi 15-20 nəfər müsəlləh erməni strajnikləri ilə şəhərə toplaş-mışdır. Bir bu qəddər da şəhərdə onlara qoşulub, martin 22-də gecə saat 4-5 arasında qəfləten bizim Şu-şada əsgərlərimizə hücum etmişdir-lər. Bir neçə zabiti həbs edərək əs-gərlərə atəş açmışdır. Bir tərəfdən bəy-lərmə münasibətlə xalq evlərində istirahətə məşğul olduqlarından, di-gər tərəfdən camaat belə xainəna bir hücum gözləmədiklərindən bu hadi-sə olduqca nəghənan olmuşdur. Şu-şadakı əsgəri hissələrimiz, onların başlarından duran zabitan qəhrəma-nana bir surətdə ermənilərin hücu-munu dəf edə bilmmişdir".

M.Vəkilov 1920-ci il martın 25-də ermənilərin Zəngəzura hücumu və Qarabağa təcili olaraq qoşun göndə-rilməsi ilə bağlı Azərbaycan Ordusu-nu qərarqahına teleqramla müraci-ət etmişdir. Orada göstərilirdi: "Cəbrayıldan, bizim Zəngəzur uye-z-dinin reisi Keləntərovdan Şuşa ge-nəral-qubernatorun adına teleq-ram alınıb. Telegramda bildirilir: bu gün şəhərdən ermənilər bütün cəh-ə boyu mənim idarə etdiyim bölgə-yə hücumə keçiblər. Əl silahı və pu-lemoty dəvəyüsqü gedir. Patronlarımı-z yoxdur. Hərbiçilərimiz tərəfindən mü-dafiə tədbirləri görülür.

Bu məlumatdan gördüyü kimi, ermənilər Zəngəzur qəzası istiq-qamətində hücumdadır. Əgər biz təzliklə hərəkət edib Şuşa general-qubernatoruna kömək etməsək, o, tələyə düşə bilər. Xahiş edirəm, qo-şunu və xüsüsən artilleriyanı tələsdə-rəsiniz. Artilleriyasız heç ne etmək mümkün deyil. Bu vaxta qəddər bura-yə bir əsgər gəlməyib. Əgər biz Əs-gəranı qəç alsaq, onda bu, tamamilə faydasız olacaqdı. M.Vəkilov".

Bütün bunlarla bərabər o, əmin idi ki, xalqın rəsədətli əsgərlərinin köməyi ilə ərazilərimiz təzliklə düş-məndən təmizlənəcək.

Qara təhlükə

1920-ci ilin aprel ayında çevriliş baş verir və Mustafa bəy onunla eyni kənddən olan Xədicə Müftizadə adı qadının evində gizlənir. 10-15 gün burada qalan Mustafa bəyi bol-şevik fəxliyələri hər yerdə axtarırlar. Buna görə də Mustafa bəy vətəni-ni tərk etmək qərarına gəlir və silah-daşlarının köməyi ilə Tiflis şəhərinə gedir. Ona keçmiş müsəvat zabiti Sultan Hüseynzadə də kömək edir.

Mübarizə isə bitmir - Mustafa bəy Vəkilov Tiflisdə məskunlaşdıqdan sonra da üzvü olduğu partiyanı unu-tmuş və onun gizli fəaliyyətlə məşğul olan strukturları ilə əlaqə saxlayır. O, silahdaşlarına yazdığı məktublarda yenə də siyasi prosesləri təhlil edir, vəziyyətdən çıxış yollarını göstərir-di: "Gürcülər ermənilərə, ermənilər də gürcülərə inanmır - onlar bir-birini al-dadır. Türkiyənin vəziyyəti ağırdır, onun ərazisinin bir hissəsi Antanta tərəfindən tutulub. Türkiyə ancaq öz azadlığı uğrunda mübarizə apara bil-ir. İngiltərə və Fransa kimi güclü dövlətlərə isə inanmaq olmaz. Onlar bir əsgərini də qurban verməyəcəkl-ər. Onlar hər bir qruplaşmaya yar-dım edəcəklər ki, toqquşmalar, çə-kismələr baş alıb gətsin".

Mustafa bəy "Təşkil olunmaq la-zımdır" - deyə xalqa müraciət edirdi. Sovet hakimiyyəti devrilen zaman -

hərçənd ki, o, buna inanırdı - hakimi-yəti heç kəsə verməməyə çağırırdı. Bir neçə aydan sonra M.Vəkilov Gürcüstandan Türkiyəyə keçir. Son-ra geriyyə qayıdır və yenidən İstanbu-la dönr. Bu vaxt artıq 1921-ci ilin evvəlləri və Tiflisin rus-sovet qoşun-ları tərəfindən işğalının ərafəsi idi...

Mustafa bəy Türkiyədə Müsava-tın xarici bürosunun fəalları sırasına qoşulur. 1924-cü ildə İstanbulda Azərbaycan Milli Mərkəzi yarılardan da M.Vəkilov buranın Mərkəzi Komitəsinin üzvü seçilir. Təşkilatın vəzifə-si siyasi mühacirəti vahid toplumda birləşdirmək idi. O, burada "Müsə-vat" Partiyasını təmsil edirdi. Musta-fa bəy həmçinin 1928-ci ildə yaradı-lmış "Prometey" təşkilatının işində də fəallıq göstərirdi. Təşkilatın əsas məqsədi sovet quruluşunu devirmək idi. M.Vəkilov mühacirətdə olduğu il-dərdə Qafqaz Konfederasiya Şurası-nın iclaslarında yaxından iştirak edir-ki. Həmin illərdə M.Vəkilov Azərba-y-canda baş verən olayların bütün Av-ropanya çatdırılmasında misilsiz işlər görürdü. 1929-cu ildə Mustafa bəy Azərbaycan Milli Mərkəzindən istefa verir və Polşaya gəlir.

Mustafa bəyin mühacir həyatı

1930-1940-cı illərdə M.Vəkilovun həyatı Avropa ilə bağlı olur. O, bir müddət Polşada yaşayır. Sonra Al-maniyaya gedir, oradan Fransaya və İsveçrəyə yola düşür.

Qeyd edək ki, Mustafa bəy rus di-lindən əlavə bir çox xarici dilləri də mükəmməl öyrənmişdi. Mühacir hə-yatı yaşadığı illərdə Türkiyənin əksər mətbu orqanlarında - "Yeni Qafqazi-ya", "Azəri türkü", "Odlu yurd", "Azər-baycan yurd bilgisi" dəriqlərində çı-xış etmişdi. Onun Parisdə fransız di-lində olan "Prometey" jurnalında, el-cə də alman və rus dillərində çıxan nəşrlərdə onlarla məqaləsi dəf olu-nmuşdu. Berliində nəşr edilən "Qurtu-luz", Fransada rus dilində olan "Kav-kaz" jurnallarında Azərbaycanın tari-xi ilə bağlı siyasi məmurları çapdan çıxırmış. Varşavada yaşadığı dövr-də "Prometey" adı siyasi klubun ikin-ci reisi olmuşdur. Mustafa bəyin ya-zılarında "Azərbaycan", "Mücahid" və digər dəriqlərdə də rast gəlirirdi. Yazdıqlarının hamısı siyaset və tarixi mövzuda olsa da, öz publisistik də-yerinə, təhlilin dərinliyinə görə di-qəti cəlb edirdi. Başqa sözlə desək, Mustafa bəy həmçinin əsl mühərrir qələminin sahibli idi.

Bu da təsadüfi deyildi. Çünki o, hər şeydən əvvəl ədəbiyyatı çox se-virdi, mütaləsi güclüydü. Xüsusilə, poeziyanın vurğunu idi. M.Ə.Sabirin şeirlərindən doymaq bilirdi. Səməd Vurğunla isə qohum, daha dəqiqi, eyni soyadını daşıyan əmizdə idil-ər. O, bu böyük şairlə fəxr edirdi. Amma təəssüf ki, vətəndə yaşayan çoxsaylı qohumlarının - ister adı-sınan olan, istersə də sadə həyat şü-rən döğmələrinin biri ilə əlaqə yara-da bilməmişdi. Sovet rejimi dövrün-də, elbəttə, bu, mümkün deyildi... Onunla ünsiyyətdə olmuş insanların dediklərinə görə, uzun illər uzaqlarda yaşasa da, danışqı tərzində döğmə Qazax ləhcəsinin sirinliyini ömrünün sonuna qədər qoruyub saxlamışdır.

Qəribədir ki, dünyanın harasına getsə də, Mustafa bəyi həyat yolları yenidən Türkiyəyə gətirmişdi. Həttə başqa ölkələrdə yaşadığı zaman da tez-tez buraya gəlmiş. Bəlkə bu da bir alın yazısı imi. Çünki ona son mənzil də ömrü boyu gəzib-dolaşdı-ğı, işlədiyi və yaşadığı ölkələrin heç birində deyil, məhz Türkiyədə qis-mət olmuşdu.

Bəlləliklə, İkinci Dünya savaşının sonlarında o, Amasiyaya gəlir. Bura-da yaşayan qohumları ilə görüşür. Həmçinin əli həyatı qurur və sonra Ankara şəhərinə qayıdır. Ankara-da yaşadığı illərdə öz ixtisası üzrə işlə-yir. Vilayətlər Bankının baş hüquq məsləhətçisi olur.

... * * *

...Azərbaycanın Qazax mahalın-da dünyaya göz açan Mustafa bəy 1965-ci ilin sazaqlı bir noyabr günün-də Türkiyədə vəfat edir. Çox təəssüf ki, vətən eşqini ömrü boyu qəlbinin dərinliyində gəzdirən və uzaqlarda ola-ola xalqının azadlığını, rifahına çalışan bu insan haqqında uzun illər heç ne deyilməmiş, bir sətir belə ya-zılmamışdı. Onun barəsində Bakı mətbuatında yalnız 80-ci illərin son-larında məlumatlar verilməyə baş-lamışdır. Mustafa bəyin mühacirətdəki fəaliyyəti onun vətəndə yaşayan qo-hum-əqrəblərinə, qardaş-bacısına böyük zərbələr vurmmuşdur. Güllələ-nən, sürgün edilən, təqiblərə, təzyiq-lərə məruz qoyulan Vəkilovların "ci-nayət işləri"ndə hökəmn Mustafa bə-yin adı çəkilmiş, bu adamların onun-la qohumluqları müxtəlif bucaqlar al-tından hallandırılmışdır.

Mustafa bəy Vəkilov Xalq Cüm-huriyyəti dövrünün qaynar və zən-gin ictimai-siyasi hadisələrində öz dəst-xətti, vətənə və xalqına sədə-qəti ilə seçilən, dövlətçilik tariximiz-də şəreəli yer tutan şəxsiyyətlərdən olmuşdur.

İradə ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

Cənubi Qafqazın müstəqilliyi Azərbaycanın vəziyyətində müsbət dəyişiklik yaratmadı

Azərbaycanın şərqində bolşevik qurumu, qərbində isə erməni hərbi birləşmələri yerli əhalini qırmaqla məşğul idilər. Buna görə də nümayəndə heyətimiz Batum sülh konfransına böyük ümidlə baxırdı. Çünki onlar başa düşürdülər ki, yalnız Osmanlı qüvvələrinin köməyi ilə Bakını bolşevik qüvvələrindən azad etmək, erməni daşnaklarının Azərbaycan əhalisinə qarşı qırğın-larını dayandırmaq mümkündür. Konfransa yola düşməzdən əvvəl müsəlman fraksiyasının üzvü Nə-sib bəy Yusifbəyliyin söylədiyi nitq Azərbaycanın düşdüyü çətin şəra-lətə verdiyi obyektiv qiymət idi. Nə-sib bəy deyirdi: "Bizim bu gücsüz halımızda xarici köməyə müraciət etməkdən başqa çarəmiz yoxdur. Müstəqilliyimizin ən qəti müdafiə-çisi olmağımıza baxmayaraq, indiki halda biz sevinməliyə ki, buraya gələcək qüvvə bize dost və qardaş Türkiyədir. Ola bilsin, bu, qonşula-rımızın xoşuna gəlməsin, amma başqa çıxış yolumuz yoxdur... Xətir üçün xəstə düşə bilmərik. Bununla belə, heç vaxt azad Azərbaycanın müstəqil yaşaması fikrini yaddan çıxarmğa haqqımız yoxdur".

Cənubi Qafqaz əhalisinin üç əsas xalqı arasında kiçik ziddiyyət-lər onların müstəqil vahid dövlətdə birləşmək imkanını aradan qaldırdı. Doğrudur, bu arada daş-

yəndələri tərəfindən irəli sürülən amillər az inandırıcıdır". Mayın 27-də isə Seymin müsəlman fraksiya-sı yaranmış vəziyyətin ciddiliyini nəzərə alaraq fəvqəladə iclas ça-ğırdı. Uzun müzakirələrdən sonra Müvəqqəti Milli Şura yaratmaq qə-rara alındı. M.Ə.Rəsulzadə qiyabi olaraq (bu vaxt o, Batum konfran-sında iştirak edirdi) Milli Şuranın sədri, H.Əgəyev və M.Seyidov isə sədrin müavinləri seçildilər. Müxtə-lif sahələrdə işlərə rəhbərlik etmək üçün Milli Şuranın 9 nəfərdən ibar-ət icraiyyə orqanı yaradıldı. Fətəli xan Xoyski icraiyyə Komitəsinin sədri seçildi.

1918-ci il mayın 28-də Milli Şura "İstiqlal Bəyannaməsi"ni qəbul etdi

1918-ci il mayın 28-də Tiflisdə Milli Şura Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyi haqqında "İstiqlal Bə-yannaməsi"ni qəbul etdi. Milli Şu-ranın 24 səslə (iki nəfər - Sultan Məcid Qənizadə və Cəfər bəy Axundov bitərəf qaldı) qəbul etdiyi qərar və altı bənddən ibarət "İstiqlal Bəyannaməsi", yaxud "Misəği-mil-i" (əqdname) Azərbaycan milli-ətin varlığını bütün dünyaya yaydı. Bəlləliklə, Azərbaycan dövlətçiliyi tarixində ilk Konstitusiya aktı - "İs-tiqlal Bəyannaməsi"nin qəbulu ilə Azərbaycan dövlətçiliyi Xalq Cüm-huriyyəti formasında elan olundu. Bu hüquqi və siyasi sənəddə müs-

mətə etimadsızlıq göstərməsi siya-si böhranla nəticələndi. Mövcud si-yasi böhranı aradan qaldırmaq üçün Azərbaycandakı türk qoşunla-rı rəhbərliyi ilə Azərbaycan Milli Şurası arasında güzəştli bir qərar qəbul olundu: Milli Şura buraxılır, ali qanunverici və icraedici hakimiyyət Fətəli Xan Xoyski kabinetini əlində cəmləşir. İyun böhranı nəticəsində fəaliyyətini müvəqqəti olaraq dayandıran Milli Şura öz ta-rixi missiyasını - Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini çox çətin və mürəkkəb bir mərhələdə qoruyub saxlamaq vəzifəsini yerinə yetirdi. İyunun 17-də axşam Gəncədə F.X.Xoyskinin rəhbərlik etdiyi ikin-ci hökumət təşkil edildi. İyunun 19-da Azərbaycanda yaranmış gərgin vəziyyəti nəzərə alaraq, hökumət bütün Azərbaycan ərazisində hərbi vəziyyət elan etdi. İyunun 26-da Azərbaycan Milli Ordusunun yara-dılması haqqında fərman verdi. Al-manların Bakı neftinə xüsusi ma-raqları olduğundan şəhərin müstə-masina mane olmaq məqsədilə os-manlıların beşinci diviziyasının Gürcüstan dəmir yolu ilə Gəncəyə gəlməsinə qadağan edildir. Ona gö-rə də Qafqaz diviziyası Mürsəl paşanın rəhbərliyi ilə Gümrü-Dilcan-Ağstafa yolunu döyüşlə keçməyə məcbur oldu. Azərbaycan əhalisi Osmanlı qoşunlarını böyük sevinc-lə qarşılayır və onların gəlişini bay-ram edirdilər.

Osmanlıların beşinci piyada di-viziyası və general Ə.Sixlinski-nin başçılıq etdiyi müsəlman milli kor-pusu əsasında Qafqaz-İslam Ordu-

azad olunmasında Qafqaz-İslam Ordusu 4 min əsgər və zabıt şəhid verdi.

Azərbaycanda siyasi hadisə-lərin inkişafı daxili proseslərdən daha çox dünyanı lərzəyə gətirən Birinci Dünya müharibəsinin gedişindən və nəticələrindən asılı idi. İki hərbi qruplaşma arasında gedən imperia-list müharibəsində Azərbaycan öz menafeyi baxımından Osmanlı dövlətinin qalib gəlməsinə arzulayırdı. Lakin hadisələr başqa cür cərəyan edirdi. Türkiyə ilə Antanta dövlətləri arasında 1918-ci il 30 oktyabr tarix-li Mudros müqaviləsinə görə məğ-lub sayılan Osmanlı qüvvələri Bakı-nı tərk etməli, Antanta qüvvələri tə-rəfindən Bakının tutulmasına mane olmamalı, Zaqafqaziya dəmir yolu üzərindəki nəzarət hüququnu An-tantaya güzəştə gətirməli idi. İranın Ənzəli limanında yerləşən ingilis hərbi hissələri müttəfiqlər adından Bakını tutmalı idi. Ənzəliyə danışıqlar aparmaq üçün gələn Azərba-ycan nümayəndə heyəti ingilis hərbi hissələrinin komandanı general Tomsona Azərbaycan ərazisinə da-xil olmazdan əvvəl AXC-ni tanımaq haqqında bəyanat verilməsini təklif etdi. Lakin general Tomson bu təklifi rədd etdi və bildirdi ki, "Azərbay-can Respublikası türklərin intriqası nəticəsində yaranmışdır və xalq arasında heç bir dayəğa malik de-yildir. Bir halda ki, siz bunun əksini iddia edirsiniz, o halda hər şeyi ye-rində yoxlayıb, buna münasib də qərar verərik. Müttəfiqlər dağıtmaq üçün yox, qurmaq üçün gəliblər". V.Tomson bəyanat verərək elan et-di ki, noyabrın 17-si şəhər saat 10-a qədər Bakı şəhəri Azərbaycan və türk ordularından təmizlənməlidir: Bakı və onun neft mədənləri ingilis-lərin nəzarəti altına keçəcəkdir, öl-kənən qalan hissəsi isə Azərbaycan hökumətinin və ordusunun nəzarəti altında olacaqdır. Azərbaycan rəsmi şəkildə tanınır, lakin İngiltərə, Fransa və ABŞ nümayəndələri onun hökuməti ilə de-fakto əlaqə yaradacaqlar, bütün idarə və təşkilatlar bezi dəyişikliklərlə fəaliyyət göstərəcəklər. General Tomson Bakının general-qubernator olacaq, ingilislər şəhər polisində rəhbərlik edəcəklər, şəhər duması yenidən azad fəaliyyətə başlayacaq, Azər-baycan Paris Sülh Konfransında milli müqəddəratını təyinetmə prinsipi əsasında iştirak edəcəklər, L.Bi-çeraxov və onun dəstələri Britaniya ordusu ilə birlikdə Bakıya daxil ola-cak və nəhayət, silahlı erməni dəstə-ləri şəhərə buraxılmayacaqlar.

Azərbaycan nümayəndə heyəti-nin Ənzəli danışıqları əhəmiyyətsiz olmadı. Ən əsası ona görə ki, Azər-baycanın Paris Sülh Konfransında iştirak edəcəyi, Bakıya erməni his-sələrinin daxil olmayacağı barədə general Tomson öz üzərinə təəh-hüdlər götürürdü.

Noyabrın 17-də Tomsonun hər-bi dəstələrinin Bakıya gəlişini şə-rh əhalisi eyni cür qarşılamadı. Rus və erməni milli şuralarının tə-rəfdarları sevinc içərisində idilər. Bığeraxov təyyarələrdən "Rusiya vətəndaşlarına" adlı intibahnamələri səpirlər, xristian əhalisini Bakının "Ana vətənə qovuşması" münasib-əti ilə təbrik edirdi. General Tom-sonun da iki gün sonra yaydığı bə-yannamə eyni ruhda idi.General Bığeraxov daha irəli gedərək yara-dı ki, Bakıda çevrilmiş təşkil etmək üçün geniş fəaliyyətə başlandı. Ba-kıdakı erməni və rus milli şuraları A.Bığeraxovun gəlişi ilə bağlı belə bir şəyir yayırdılar ki, guya Azər-baycan deyilən dövlət yoxdur, yalnız göndərilən əlavə qüvvələr və Azərbaycan könüllüləri hesabı-na Qafqaz-İslam Ordusunun qəle-bəsi ilə nəticələndi. Qafqaz-İslam Ordusunun Göyçay ətrafındakı qə-ləbəsi Azərbaycanın şərqi hissəsi-ni, o cümlədən Bakını bəlləvilə daşnak işğalından azad etmək uğ-runda aparıldığı şəreəli mücadilədə dönuş nöqtəsi oldu. Bu döyüşlərdə Bakı Soveti qoşunlarına ələ ağır zərbələr vuruldu ki, onlar bir daha özlərinə gələ bilmədilər. Qafqaz-İs-lam Ordusu bolşevik-daşnak birləş-mələrinin darmadağın edərək Bakı istiqamətində azadlıq yürüşünə başlandı. İyulun 20-də bu istiqamət-də mühüm strateji məntəqə olan Şamaxı şəhəri azad edildi. İyulun sonunda S.Şaumyanın rəhbərlik et-di-yi Bakı Soveti istefa verməyə məcbur oldu. 1918-ci il avqustun 1-də Bakıda eser, menşevik və daş-naklardan ibarət "Sentrokaspı" dik-taturası adlanan mürtəce bir qurum yaradıldı. İngilislərin Bakıya çağırıl-ması da "Sentrokaspı" diktaturasını xilas edə bilmədi. Qafqaz-İslam Or-dusunun sentyabrın 15-də Bakı üzə-rinə halledici hücumə başladı. Şəhər böyük müqavimət hesabına alındı və Azərbaycan hökuməti sentyab-nın 17-də Bakı şəhərinə köçdü.

su təşkil edildi. Nuru paşanın rəh-bərlik etdiyi bu orduya türklərdən və azərbaycanlılardan ibarət 18 min əsgər və zabıt daxil idi.

Qafqaz-İslam Ordusu vasitəsi-lə Azərbaycan hökuməti öz hakimi-yəti təzliklə yerlərdə yaya bildi, uçurlarda dövlət orqanları yara-tmağa başladı. Bakı Xalq Komissar-ı Sovetinin liderləri Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətini bəllədə ikən boğmaq üçün yollar arayırdılar. Hə-lə Gəncə üzərinə yürüşə başlamazdan əvvəl Leninin tapşırığı ilə Şaumyan türk qoşunlarının Azər-baycana yolunu bağlamaq məqsə-dilə Gürcüstan hökumətinin başçısı Jordaniyaya müraciət etdi. Şaum-yan Jordaniyaya vəd edirdi ki, əgər Gürcüstan türk qoşunlarını öz əra-zisindən Azərbaycanca buraxmasa, Sovet Rusiyası onun müstəqilliyini tanıyacaqdır.

Azərbaycanın şərqində komu-nist diktaturası yaradılan Şaum-yan Bakı Sovetinin ixtiyarında olan 18 min döyüşçü ilə Cənubi Qafqazdakı milli hərəkatı boğmaq üçün qəti hücumə başladı. Tama-milə erməni daşnak qüvvələrindən təşkil olunmuş ordu müsəlman əhalisinə qarşı hər cür amansızlı-ğa yol verirdi.

İyulun 10-da Bakı Sovetinin Gəncə istiqamətində yürüşləri baş-landı, İyulun 12-də Kürdəmiri işğal edən Bakı Soveti qüvvələri Göyça-yə yaxınlaşdılar. İki həftədən çox davam edən qanlı döyüşlər Türki-yənə göndərilən əlavə qüvvələr və Azərbaycan könüllüləri hesabı-na Qafqaz-İslam Ordusunun qəle-bəsi ilə nəticələndi. Qafqaz-İslam Ordusunun Göyçay ətrafındakı qə-ləbəsi Azərbaycanın şərqi hissəsi-ni, o cümlədən Bakını bəlləvilə daşnak işğalından azad etmək uğ-runda aparıldığı şəreəli mücadilədə dönuş nöqtəsi oldu. Bu döyüşlərdə Bakı Soveti qoşunlarına ələ ağır zərbələr vuruldu ki, onlar bir daha özlərinə gələ bilmədilər. Qafqaz-İs-lam Ordusu bolşevik-daşnak birləş-mələrinin darmadağın edərək Bakı istiqamətində azadlıq yürüşünə başlandı. İyulun 20-də bu istiqamət-də mühüm strateji məntəqə olan Şamaxı şəhəri azad edildi. İyulun sonunda S.Şaumyanın rəhbərlik et-di-yi Bakı Soveti istefa verməyə məcbur oldu. 1918-ci il avqustun 1-də Bakıda eser, menşevik və daş-naklardan ibarət "Sentrokaspı" dik-taturası adlanan mürtəce bir qurum yaradıldı. İngilislərin Bakıya çağırıl-ması da "Sentrokaspı" diktaturasını xilas edə bilmədi. Qafqaz-İslam Or-dusunun sentyabrın 15-də Bakı üzə-rinə halledici hücumə başladı. Şəhər böyük müqavimət hesabına alındı və Azərbaycan hökuməti sentyab-nın 17-də Bakı şəhərinə köçdü.

Bakı azad edildi: Qafqaz-İslam Ordusu 4 min əsgər və zabıt şəhid verdi

1918-ci il mayın 28-dən sonrakı dövrdə Azərbaycanın heyatında ikinci mühüm hadisə baş verdi: Ba-ki azad edildi və Azərbaycan hökü-məti tam həyətədə işə paxtızada qə-rarlaşdı. Azərbaycan torpaqlarının

(Ardı var)

Anar İSGƏNDƏROV,
tarix elmləri doktoru,
professor

ABŞ İrana ultimatum verdi

Vaşinqton Tehranı tarixdə misli görünməmiş sanksiyalarla hədələyir

Məlum olduğu kimi, BMT Təhlükəsizlik Şurasının beş daimi üzvü və Almaniyə üç il əvvəl Tehranın nüvə proqramına dair saziş imzalamışdır.

Çoxtərəfli müqavilə İranın nüvə proqramının məhdudlaşdırılmasını və bunun müqabilində BMT Təhlükəsizlik Şurasının, eləcə də ABŞ və Avropa İttifaqının vaxtilə bir tərəfli qaydada tətbiq etdiyi sanksiyaların ləğvini nəzərdə tutur. Cari ayın 8-də ABŞ Prezidenti Donald Tramp ölkəsinin sazişdən çıxıldığını bəyan etmişdir. Ağ evin rəhbəri bildirmişdi ki, İrana qarşı nəinki köhnə sanksiyaları bərpa edəcək, həm də yeniləri tətbiq edəcək. O, eyni zamanda iddia etmişdi ki, ABŞ köhnə sazişin yerinə yeni saziş bağlamağa hazırdır. Lakin Tramp yeni sənəd barədə danışıqlara başlamaq üçün İranın qarşısında ələşərtlər qoymuşdu ki, onları yerinə yetirmək sadəcə olaraq mümkün deyil.

O vaxt ABŞ-in avropalı müttəfiqləri Trampı sazişdə qalmağa inandırma bilməmişdilər. Belə olan təqdirdə, Vaşinqtonun hədə-qorxusuna baxmayaraq, İranla sazişin bütün iştirakçılara sənədə sadıq qalacaqlarını bəyan etmişdilər. Öz növbəsində İran rəhbərliyi bəyan etmişdi ki, sazişin qüvvədə qalması üçün Avropa İttifaqı Tehranın maraqlarına zəmanət verməlidir.

Srağagün ABŞ-in dövlət katibi Mayk Pompeo Vaşinqtonda çıxış edərək Tramp administrasiyasının İrana münasibətdə yeni yanaşmasının təfəsilatını açıqlamışdır. O bildirmişdi ki, Vaşinqton yeni saziş bağlamaq üçün Tehranla işləməyə hazırdır. Pompeo əlavə etmişdi ki, ABŞ təkcə müttəfiq və tərəfdaşları ilə deyil, həm də İranla yeni addımlar atmaq üçün açıqdır. Amma bir şərtlə ki, İran yürütdüyü siyasətdə əhəmiyyətli dəyişikliklər etmək niyyətində olsun.

Bununla əlaqədar ABŞ diplomatiya idarəsinin rəhbəri İranla yeni saziş imzalamaqdan qabaq ultimativ şə-

kildə 12 şərt irəli sürmüşdür. O vurğulamışdır ki, "hər hansı yeni saziş zəmanət verməlidir ki, İranın heç vaxt nüvə silahı olmayacaq və o, pisiyyətli davranışından əl çəkəcək". Pompeo ilk növbədə İrandan uranın zənginləşdirilməsi işini dayandırmağı və heç vaxt plutoniumun emalı ilə məşğul olmamağı, həmçinin ağır su ilə işləyən reaktorunu bağlamağı tələb etmişdir. Bundan başqa, İran nüvə proqramının hərbi hissəsi barədə Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyi (MA-QATE) qarşısında hesabat verməli, belə bir fəaliyyətdən tamamilə imtina etməli və agentliyin müfəttişlərinin ölkədəki bütün nüvə obyektlərinə çıxışına imkan yaratmalıdır. Eyni zamanda, İran balistik raketlərin yayılmasını və nüvə silahı daşımağa qadın olan raketlərin hazırlanmasını dayandırmalı, İran hebsxanalarından cəza çəkən ABŞ vətəndaşlarını, həmçinin müttəfiq və tərəfdaş ölkələrin vətəndaşlarını azadlığa buraxmalı, İraq hökumətinin suverenliyinə hörmətə yanaşmalı, Suriyadakı qoşunların çıxarmalıdır. Nəhayət, İran "Yaxın Şərqdə fəaliyyət göstərən terrorçu qruplaşmalarla dəstəyi" kəsməlidir. Pompeo terrorçu qruplaşmalar deyəndə Livanın "Hizbullah" hərəkatının, Fələstinin HƏMAS və "İslam cihadı" təşkilatlarının, Əfqanıstanın "Taliban" hərəkatının və "əl-Qaidə" terrorçu qruplaşmasının, habelə Yəməndəki hövsi qiyamçıların adlarını çəkmişdir. Bununla yanaşı, ABŞ Dövlət katibi İrandan

"ABŞ-in müttəfiqləri olan qonşu ölkələri hədələməkdən" vaz keçməyi tələb etmişdir. O dəqiqləşdirmişdir ki, Tehran "İsraili məhv etməklə hədələməkdən, Səudiyyə Ərəbistanı və BƏƏ-ni raket atəşinə tutmaqdan, eləcə də beynəlxalq dəniz daşımalarına təhdidlərdən və kibərhücumlardan" imtina etməlidir.

Pompeonun dediyinə görə, Tramp administrasiyası İranla mümkün yeni sazişin ikitərəfli qaydada bağlanmasıdır ki, ABŞ-in hazırkı hökuməti İranın daxili və xarici siyasət xəttinin köklü şəkildə dəyişməsinə nail olmağa çalışır. Vaşinqton bu məqsədə çatmaq üçün tarixdə ən sərt sanksiyalar tətbiq etməyə hazırdır. O izah etmişdir ki, Vaşinqton hər şeydən əvvəl, İrana misli görünməmiş maliyyə təzyiqi göstərəcək: "Tehran liderləri niyyətlərimizin ciddiliyində şübhə etməməlidirlər... Rejim siyasət xəttini dəyişməyə, sanksiyalar yalnız güclənəcək və İranın vəziyyəti daha da ağırlaşacaq. Bütün sanksiyalar tətbiq ediləndən sonra bu, tarixdə ən sərt sanksiyalar olacaq". Pompeoun fikrincə, İranın hazırkı rəhbərliyinin seçdiyi siyasəti xətt "qeyri-məqbul və səmərəsiz"dır.

ABŞ-in Dövlət katibi qeyd etmişdir ki, "İran təvəzzünnün qarşısını almaq üçün" Pentaqon regional tərəfdaşlarla sıx əməkdaşlıq şəraitində işləyəcək: "Biz region sularında sərbəst dəniz daşımalarını təmin edəcək, İranın

kiberməkanda düşmənçilik fəaliyyətinin qarşısını alacağıq. İranın əlaqətlərini və onların nəzarət etdiyi "Hizbullah"ı bütün dünyada izləyib məhv edəcəyik". Vurğulamışdır ki, "İran bundan sonra heç vaxt Yaxın Şərqdə hegemonluq edə bilməyəcək".

Pompeonun dediyinə görə, Vaşinqton Tehranı seçim qarşısında qoymaq niyyətindədir: "İran seçim etməlidir: ya öz iqtisadiyyatını qoruyub saxlamalı, ya da əvvəlki kimi sərvətlərini xaricdə israf etməlidir". Bununla yanaşı, o iddia etmişdir ki, Vaşinqton İran xalqının hüquqları uğrunda mübarizə aparmaq niyyətindədir: "Rejim öz vətəndaşları ilə necə davranmaq üzərində işləməlidir. Biz hər bir iranlının hüquqlarını müdafiə etməliyik. İran xalqı sərvətlərinin xaricdə israf edilməsinin qarşısını almalıdır".

İran Prezidenti Həsən Ruhani ABŞ-in tələblərinə cavab olaraq bildirmişdir ki, hədə-qorxu ritorikası dövrü keçmişdə qalmışdır və Tehran "dünyədəki xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşlığı olmuş şəxsin sözlərini ciddi qəbul etmək niyyətində deyil". O əlavə etmişdir ki, Amerika administrasiyasının nümayəndələri sanksiyalar barədə dəfələrlə bəyanat vermişlər, lakin İran xalqı bu təhdidlərə heç vaxt məhəl qoymamışdır, dünya birliyi isə imkan vərəz ki, ABŞ qalan ölkələrin əvəzinə qərar qəbul etsin. Ruhani əmin etmişdir ki, onun ölkəsi bundan sonra da öz yolu ilə gedəcək.

Öz növbəsində, Avropa İttifaqının xarici siyasət və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi Federika Mogerini İranla imzalanmış saziş bundan sonra da icra etməyə çağırmışdır. Onun dediyinə görə, bağlanmış saziş "beynəlxalq ictimaiyyətə məxsusdur və BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən təsdiqlənmişdir". Mogerinin fikrincə, Pompeo "göstərməmişdir ki, nüvə sazişindən imtina regionun nüvə silahından müdafiəsini necə gücləndirmiş, yaxud gücləndirəcək".

Allahverdi MEHDİYEV, "Azerbaycan"

Beynəlxalq aləm

Yəməndə bazar atəşə tutuldu

Yəmənin paytaxtı Sənanın şərqində yerləşən Mərib şəhərində bazarın qiyamçı hövsilər tərəfindən atəşə tutulması nəticəsində 5 nəfər həlak olmuş, 22 nəfər yaralanmışdır. Bu barədə "əl-Ərəbiyyə" telekanalı xəbər verir.

Bildirilir ki, reaktiv mərmilərlə atəş nəticəsində zərərçəkənlərin hamısı müli şəxslərdir. Ölənlərdən biri qadındır. Yaralılarıdan üçünün vəziyyəti ağırdır.

Yəməni hökumətinin informasiya naziri Müməmmər Əryani baş vermiş hadisəni qırqın

keçirmişlər. Bundan sonra onlarla Hadinin tərəfdarları arasında döyüşlər başlamışdır. Eks-prezident Əli Abdulla Salehə sadıq hərbçilər hövsilərin tərəfinə keçmişlər. Hadinin qoşunlarına 2015-ci ildən bəri Səudiyyə Ərəbistanının başçılıq etdiyi ərəb koalisiyası dəstək verir.

Pakistanda anomal isti 65 nəfərin həyatına son qoydu

Son üç gün ərzində Pakistanda hökm sürən isti hava şəraiti 65 nəfərin həyatına son qoymuşdur. Ölüm hallarının ekseriyyəti Kəraci şəhərində günvurmada qeydə alınmışdır. Bu barədə TASS agentliyi xəbər verir. "Röyter" agentliyinin xəbərinə görə, Kəracidə havanın temperaturu 45 dərəcəyə çatır. Rütubət isə son günlər 78 faiz təşkil edir. Şəhərdə işıqlar tez-tez sönmür.

"Anomal isti qurbanlarının yaşı 6-dan 78-ə qədərdir. Günvurmada baş verən ölüm hallarının səbəbi təcili tibbi yardımın olmamasıdır" - deyir "Ədhi Fandeyn" xeyriyyə cəmiyyətinin rəhbəri Feysəl Ədhi məlumat vermişdir. Proqnozlara görə, yaxın günlərdə isti hava davam edəcək.

Xatırladaq ki, 2015-ci ildə Pakistanda istidən 1300-dən çox adam həlak olmuşdur.

Dəməşq İŞİD silahlılarından təmizləndi

Suriyanın hökumət ordusu paytaxt Dəməşqin cənubunda İŞİD terrorçu qruplaşmasının son dayaqını darmadağın etmişdir. Bu barədə "RIA Novosti" agentliyi xəbər verir.

Beləliklə, Suriya paytaxtı İŞİD terrorçularından tamamilə təmizlənmişdir. Qeyd olunur ki, hökumət qoşunları "Yər-

muk" qaçqın düşərgəsi tərəfindən və Dəməşqin cənub istiqamətindən irəliləyərək əl-Həcr-əl-Əsvəd rayonunda birləşmiş və terrorçuların son müqavimət ocaqlarını süsdürmüşdür.

Xatırladaq ki, Suriya paytaxtında 2011-ci ildən bəri döyüş əməliyyatları zonasına çevrilmişdir.

Əfqanıstanda 20-yə yaxın polis əməkdaşı həlak oldu

Əfqanıstanın mərkəzində yerləşən Qəzni əyalətində "Taliban" hərəkatının silahlıları ilə toqquşmalarda 20-yə yaxın polis əməkdaşı həlak olmuşdur. Bu barədə yerli hakimiyyət orqanlarına istinadən İTV telekanalı xəbər verir.

Məlumata görə, toqquşmalar əyalətin bir neçə rayonunda eyni vaxtda baş vermişdir. Əyalət administrasiyasının nümayəndəsi Nəsir Əhməd Fakirin dediyinə görə, taliblərin hücumu nəticəsində rayonlardan birinin polis rəisi və ehtiyat hissəsinin komandiri həlak olmuşdur. Silahlılar Caqhatu rayonunda polis idarəsinin binasını ələ keçirib partlatmışlar.

Son məlumata görə, Qəndəhar əyalətində minlərləni avtomobil partladılmışdır. Terror aktı nəticəsində 16 nəfər həlak olmuş, 40-a yaxın adam yaralanmışdır.

Mey Şotlandiyada növbəti referendum ideyasını rədd etdi

Böyük Britaniyanın Baş naziri Tereza Mey hesab edir ki, Şotlandiyanın müstəqilliyi haqqında yeni referendum keçirilməsi yerləşir. Bu barədə "İnterfaks" agentliyi xəbər verir. "İndi müstəqillik haqqında nifaq doğuran növbəti referendum üçün münasib vaxt deyil və buna ehtiyac da yoxdur" - deyir Baş nazirinin nümayəndəsi yerli KİV-ə bildirmişdir.

Bundan əvvəl Şotlandiyanın birinci naziri Nikola Stercen demişdi ki, Britaniya hökuməti Avropa İttifaqından çıxması çərçivəsində öz addımlarını dəqiq müəyyənləşdirdikdən sonra regionun müstəqilliyi barədə ikinci referendum keçirilməsi tarixi açıqlanacaq.

Xatırladaq ki, 2014-cü ilin sentyabrında Şotlandiyada müvafiq referendum keçirilmiş və o vaxt müstəqilliyin tərəfdarları məğlub olmuşdurlar. Ötən ilin martında isə Şotlandiya parlamenti ikinci referendum keçirilməsini səs vermişdir.

Xızı Rayon İcra Hakimiyyəti

2018-ci ildə şəhərdaxili abadlıq işlərinin aparılması üçün

açıq tender elan edir

Tender 1 (bir) Lot üzrə keçirilir.
Lot-1 Xızı şəhərində abadlıq işləri

Tikinti işləri ilin sonunadək başa çatdırılmalıdır. Tenderdə iştirak etmək üçün iddiaçılar 300 (üç yüz) manat məbləğində vəsaiti aşağıdakı hesaba köçürdükdən sonra əsas şərtlər toplusunu tender komissiyasından ala bilərlər.

Təşkilat: Xızı Y.X.O.
Hesab: Az94AlIB36010019442400201124
VÖEN: 7800010811
Bank: "Kapital Bank"ın Xızı rayon filiali
Kod: 200242
VÖEN: 9900003611
M/H: AZ37NABZ01350100000000001944
S.W.I.F.T.BİK: AİIBAZ 2X

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır, tender təkliflərinin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilecekdir.

Mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq ən sərfəli tender təkliflərinə, yüksək keyfiyyətə, kadr potensialına, analoji işlər üzrə təcrübəsinə, maliyyə və texniki imkanlarına.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün 29 iyun 2018-ci il saat 16:00-a qədər aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının bank sənədi;
- iddiaçının son bir ildə maliyyə vəziyyəti barədə bank arayışı;

Sumqayıtda gənclər üçün yeni klub yaradılıb

Sumqayıt Gənclər evində şəhərin bir qrup ictimai-fəal gənclinin təşəbbüsü ilə yaradılmış "Sumqayıt Gənclər Klubu"nın təqdimatı keçirilib.

Tədbirdə vurğulanı ki, sumqayıtlı gənclər cəmiyyətinin inkişafında yaxından iştirak edir və bütün sahələrdə aparıcı qüvvəyə çevriləblər. Şəhərin son illərdə daha da abadlaşmasında onların əməyi əvəzsizdir. Bu da təbii. Sumqayıtda gənclərin öz fəaliyyət dairəsini genişləndirmək üçün də hər bir şərait yaradılıb.

Klubun idarə heyətinin üzvləri Tunar Əhmədzadə, İsmayıl Məmmədov fəaliyyət planlarını və gələcək hədəflərdən geniş məlumat veridirlər. Yeni yaradılan klubun fəaliyyət xronikasını əks etdirən video-

çarx nümayiş etdirildi. Şəhər gənclər və idman baş idarəsinin gənclərlə iş sektorunun baş məsləhətçisi Pərvin Rəsulov, gənclər evinin direktoru Pəri Vəliyeva və digərləri çıxışlarında klubun dövlət gənclər siyasətinin istiqamətlərinə uyğun təşəbbüslərinin dəstəklənəcəyini və gələcək fəaliyyətdə novatorlara uğurlar arzuladırlar.

Təqdimatın sonunda klub üzvləri gələcək planlarını əks etdirən təkliflər paketini barədə danışıqlar, göstərdikləri incəsənət nömrələri alışıqlara qarşılandı.

Akif ƏLİYEV, "Azerbaycan"

Naxçıvanın bəzi yerlərində şimşək çaxacaq, qısamüddətli yağış yağacaq

Ölkə ərazisində mayın 23-nə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən AZƏRTAC-a verilən məlumata əsasən, Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin yağmursuz keçəcəyi ehtimalı var. Mülayim şimal-qərb küləyi əsəcək, gündüz şimal-şərq küləyi ilə əvəz olunacaq.

Havanın temperaturunun Abşeron yarımadasında gecə 18-21°, gündüz 28-33° isti, Bakıda gecə 18-20°, gündüz 31-33° isti olacağı gözlənilir. Atmosfer təzyiqi 764 cive sütünə, nisbi rütubət gecə 55-65, gündüz 30-40 faiz təşkil edəcək.

Sinoptiklərin tibbi-meteoroloji proqnozuna görə, mayın 23-də Abşeron yarımadasında mülayim xəzri küləyinin üstünlüyü gözlənilir ki, bu da meteorhassas insanlar üçün əlverişli olacaq.

Abşeronun şimal çimərliklərində-Sumqayıt, Novxanı, Pırşaq, Nardaran, Bilgən, Zugulbad mülayim şimal küləyi əsəcək. Dəniz suyunun temperaturu 18-19° isti təşkil edəcək.

Cənub çimərliklərində isə - Türkan, Hövsan, Sahil, Şıxda şimal-şərq küləyi əsəcək. Dəniz suyunun tempera-

turu 20-21° isti olacaq.

Azərbaycanın rayonlarında hava şəraitinin əsasən yağmursuz keçəcəyi, lakin şəhər Naxçıvan Muxtar Respublikasının bəzi yerlərində şimşək çaxacağı, qısamüddətli yağış yağacağı gözlənilir. Şərq küləyi əsəcək.

Havanın temperaturunun gecə 15-20° isti, gündüz 27-32° isti olacağı gözlənilir.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıl-ı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz olacaq. Şərq küləyi əsəcək.

Havanın temperaturunun gecə 14-18°isti, gündüz 25-30° isti, dağlarda gecə 8-13° isti, gündüz 17-22° isti olacağı gözlənilir.

Mərkəzi Aran: Mingəçevir, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Bəyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında hava yağmursuz olacaq. Şərq küləyi əsəcək.

Havanın temperaturunun gecə 9-14° isti, gündüz 27-32° isti olacağı gözlənilir.

Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy rayonlarında hava əsasən yağmursuz olacaq. Şərq küləyi əsəcək.

Havanın temperaturunun gecə 6-11° isti, gündüz 15-20° isti olacağı gözlənilir.

Havanın temperaturunun gecə 17-19° isti, gündüz 28-33° isti, dağlarda gecə15-20° isti, gündüz 22-27° isti olacağı gözlənilir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının rəhbərliyi və kollektiv AAK-nın Humanitar, ictimai elmlər və sənətsü-nasliq şöbəsinin baş məsləhətçisi, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Xatira Heyderovaya atası

FƏRZƏLİ MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznü başsağlığı verir.

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azerbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılb sahifələnmə, "Azerbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda söylənilənlərlə bərabər, dərəcə üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 8778

Sifariş 1510